Udfordringen

... hele kirkens ugeavis

Søndag den 14. september 2025 * Uge 38 * * Årgang 53

"Som lys er jeg kommet til verden,
for at enhver, som tror på mig,
ikke skal blive i mørket."
(Joh. 14, 46)

KFS melder om øget **interesse for Jesus** og det kristne fællesskab

Side 4

Eleverne fra **Efterskolen Alterna** deltog i 'Max Dag' på Bornholm

Side 5

Udbredelsen af digitale versioner af **Bibelen**, har nu overhalet de fysiske

Side 10

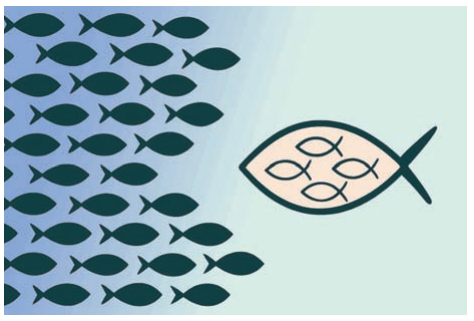

Vi har aldrig haft mere kontakt med hinanden, og aldrig følt os **mere alene**

Kronik side 7

EFTERSKOLETEMA: Vi sætter fokus på kristne efterskoler - læs bl.a. om Frøstruphaves nye håndboldlinje, elevandagter på Hedemølle, keramik på Grejsdalen, iværksætteri på Sydvestjylland og et helt nyt koncept på Løgumkloster

Side 3, 5, 12, 13, 17 og 23

På billedet: Den nye håndboldlinje på Frøstrphave Efterskole. Foto: Martin Gravgaard

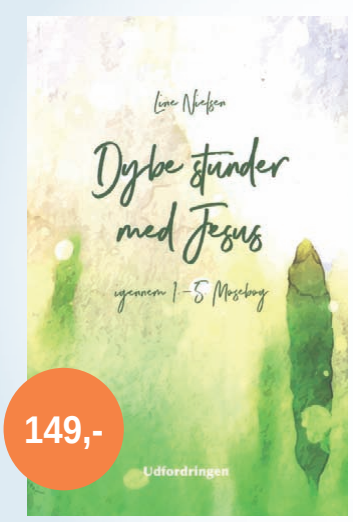

149,-

Dybe stunder med Jesus

Kan man lære Jesus bedre at kende gennem 1.-5. Mosebog?

Ny andagtsbog af Line Nielsen går helt ned i tempo. Den er reflekterende, meditativ, ofte formuleret som bønner eller som direkte tale til Jesus – eller som respons på ord fra ham.

Andagtsbogen viser desuden sammenhængen mellem Gammel Testamente og Ny Testamente.

Dybe stunder med Jesus igennem 1.-5. Mosebog. 366 refleksioner.

Bestil på Hosianna.dk

Mission Afrika holder årsfest:

Hvordan er det at være kirke i et konfliktområde?

Mission Afrika holder årsfest lørdag den 20. september på Diakonhøjskolen i Aarhus. Om formiddagen vil der være repræsentantskabsmøde med beretning og regnskab. Om eftermiddagen fortsætter årsfesten med input fra Nigeria og SAT-7

Med temaet 'Hvordan ser kirkeliv ud, når det leves i skyggen af konflikt og usikkerhed?' har årsfesten fokus på kirker i konfliktområder – hvilket er et vilkår, som mange af missionsselskabets partnere lever under til hverdag.

Habila Kakaba er Missionskoordinator i Kristi Lutherske Kirke i Nigeria.

På årsfesten vil der være besøg af missionskoordinator Habila Kakaba fra Kristi Lutherske Kirke i Nigeria samt Europakoordinator, Joel Dam.

Habila Kakaba vil fortælle om kirker i konfliktområder i Nigeria, mens Joel Dam fortæller om, hvordan SAT-7 hjælper kirker i konfliktområder. Der vil også være indlæg ved to unge, Julie og Laura, som var i Nigeria i foråret.

Joel Dam er Europakoordaniator og udsendt til Sat-7.

Årsfesten er åben for alle, uanset om man er frivillig, støtter arbejdet, er nysgerrig eller bare har lyst til at være med.

Om Mission Afrika

Mission Afrika er en folkekirkelig missionsorganisation. Organisationens fokus er at forbedre menneskers vilkår i nogle af verdens fattigste lande og at give alle en chance for at høre det kristne budskab.

Bodil

LUMI Genbrug i Odense har mange medarbejdere med tilknytning til enten Luthersk Mission eller Kristent Fællesskab.

Den nye genbrugsbutik er den 9. LUMI-butik, men den første, der er bygget sammen med et missionshus og en kirke, fortæller frimenighedspræst Henrik Hadberg. Fotos: Bjarne Ellegaard

Genbrugsbutik i Odense er bygget sammen med aktivt menighedshus

Den nye LUMI genbrugsbutik på Rødegårdsvej i Odense har til huse i en stor bygning, som ejes af Luthersk Mission (LM). I samme bygning er man i fuld gang med at indrette mødesal for møder og gudstjenester til glæde for bl.a. Kristent Fællesskab, Fyns Frimenighed og Luthersk Missions Odense-kreds.

Den nye genbrugsburik ligger i en tidligere VVS-forretning nær ved et stort indkøbscenter i den sydøstlige del af Odense.

LM købte bygningen i sommeren 2024 sammen med Kristent Fællesskab, og de 800 m2 lokaler huser både genbrugsbutikken og menighedslokalerne.

Med inspiration fra norske genbrugsbutikker håber evangelist og frimenighedspræst Henrik Hadberg, at kunder fra genbrugsbutikken også vil finde vej til de kristne møder i samme bygning.

Drives af frivilliige

Den nye genbrugsbutik, som slog dørene op den 1. maj 2025, har mange medarbejdere, som alle har en eller anden form for tilknytning til LM eller Kristent Fællesskab.

Genbrugsbutikkens åbningstid er for øjeblikket onsdag, torsdag og fredag kl. 13-17 samt lørdag kl. 10-12.

"Hvis vi kan få flere frivillige til at stå i butikken, vil vi gerne have de sidste to hverdage med i vores åbningstider," fortæller Bjarne Ellegaard, som er genbrugsbutikkens leder.

LUMI Genbrug

Formålet med LUMI Genbrug Odense er at skaffe midler til Luthersk Missions arbejde lokalt og internationalt i lande som Cambodia, Peru, Etiopien, Tanzania samt blandt flygtninge og nydanskere i Danmark.

Bodil

KFUM's Soldatermission holder årsmøde i Borris

Lørdag den 27. september holder KFUM's Soldatermission årsmøde i Borris. Dagen starter kl. 10 med altergangsgudstjeneste med faneindmarch og musik ved Prinsens Musikkorps i Skjern Kirke samt prædiken ved landsformand Ole Rasmussen.

Kl. 12 er der frokost i Borris Sports- og Kulturcenter, hvor resten af årsmødet foregår.

Efter præsentation af soldatermissionens arbejde i ind- og udland er der fra kl 15.15 foredrag ved formand for FrikirkeNet, Tonny Jakobsen om emnet "Lad os tale om tro".

Formand for FrikirkeNet, Tonny Jakobsen, fortæller om projektet "Lad os tale om tro". Foto: FrikirkeNet

Klokken 17.30 starter festaftenen med spisning og indslag om soldaterhjemmene.

Der vil være festtale ved rektor Jacob Daniel Leinum fra Det Kristne Gymnasium i Ringkøbing og afslutning ved sognepræst Simon Møller Olesen, Borris.

Det er gratis at deltage i årsmødet.

Tilmelding via hjemmesiden senest den 18. september.

Bodil

Ny ungdomsleder i Adventistkirken

Jadanna Lijkendijk er ny ungdomsleder i Adventistkirken. I praksis under paraplyen SABUS, hvor alt arbejde med børn, familie, ungdom, teen og spejder er organiseret.

Jadanna Lijkendijk skal arbejde med Adventistkirkens unge i hele Danmark. Foto: Peter Larsen

Begejstringen for det nye job er ikke til at tage fejl af. Det er måske heller ikke så mærkeligt, da det er netop det, hun er uddannet til. At arbejde med unge. At være med til at skabe de rigtige rammer for at lære Jesus at kende. Hvad enten du er helt ny eller har haft Jesus med dig fra barnsben.

Hun er født og opvokset i London. Det er da også i England, hun fik de første 15 års erfaring med arbejdet med unge.

Ønskejob

"Jeg er vildt begejstret og kan slet ikke vente med at komme rundt i Danmark og møde de mange unge, som er derude i menighederne," udbryder Jadanna, da vi fanger hende mellem to møder.

"Det er jo det her, jeg er uddannet til, og jobbet, jeg har ventet på."

Privat bor Jadanna i Haslev på Midtsjælland sammen med sin mand, Pieter, og deres tre drenge, Maximilian, Augustus og Valdemar. Og ikke at forglemme deres nye hund Viggo, som kom til som en slags "tillykke med dit nye job" hvalp.

Om hunden skal med rundt i Danmark, vides ikke, men det skal Jadanna til gengæld. Ud at mødes med og blive inspireret af de unges tanker og ideer.

Hun vil nemlig komme med en ydmyg tilgang, lytte nysgerrigt og så i øvrigt have respekt for de unge, som er fyldt med nye ideer og tanker.

Det er, som om de unge i disse år både gerne vil have lovsang med følelserne i spil og samtidigt studere Bibelen mere for at lære Jesus bedre at kende.

Peter Larsen

Formand for Lærernes Missions Forening, Henrik Nis-Hanssen, fortalte om LMF's historie gennem 123 år.

.

Blandt kunstværkerne kunne man bl.a. se Simon Østermark Andreasens maleri med titlen "Jonas og hvalfisken" Foto: Peter Lanting

Lærernes Missions Forening var vært for fernisering på Kolding Bibliotek

Lørdag den 6. september 2025 var der fernisering på Kolding Bibliotek, hvor 19 lokale voksne kunstnere og 20 børn fra Ødis Skole udstillede deres værker. Vært ved arrangementet var Lærernes Missions Forening (LMF).

Programmet, som begyndte kl. 12 med en let frokost, blev ledt af Henrik Nis-Hanssen, formand for LMF. LMF's bestyrelse sang for på nogle fællessange, og formanden fortalte kort om LMF's liv og mission gennem 123 år.

To kunstnere, Karin Bøgh Mogensen og Simon Andreasen, fortalte om deres kunst. Der var også tid til at synge en filippinsk folkesang med dans og bevægelser, og LMF's forretningsfører, Peter Michael Lauritzen, inviterede de tilstedeværende til at overveje at støtte LMF's arbejde eller blive medlemmer.

Kunstnerne blev præsenteret for publikum og modtog blomster som påskønnelse. Der var også en lille gave til børnene fra Ødis Skole, som en familierepræsentant kunne levere til de 20 skolebørn.

Publikum bevægede sig rundt i lokalet og fik også tid til en hyggesnak med kunstnerne, som stod ved plancher med deres egne kunstværker.

LMF's kunstudstilling er åben for offentligheden indtil den 29. september 2025.

Bodil

Christoffer Bonde, målmand i Skjern Håndbold med to FE-elever. Foto: Martin Gravgaard

Frøstruphave Efterskole har startet en håndbold-linje – i samarbejde med Skjern Håndbold

På Frøstruphave Efterskole kan unge håndboldspillere nu kombinere det at gå på en kristen efterskole med et seriøst håndboldtilbud.

Med op til tre ugentlige træninger, træningskampe og deltagelse i Efterskoleturneringen – og en talenttræner fra Skjern Håndbold – får eleverne optimale rammer til at udvikle sig som spillere og have det sjovt med håndbold. Samtidig bliver de selvfølgelig også en del af et efterskoleliv præget af fællesskab, tro og nærvær, fortæller forstander Anders Østerby.

"Vi er begejstrede over at kunne tilbyde et stærkt håndboldtilbud, hvor man både kan dyrke sin passion for sporten, opleve venskaber for livet og samtidig få lov at være en del af et kristent fællesskab," siger Anders Østerby.

Allerede i skoleåret 25/26 er håndboldlinjen skudt i gang, og for eleverne er det en god oplevelse. "Når man som jeg elsker at spille håndbold, er det fedt at mærke, at håndboldlinjen på FE bare fungerer. Noget af det, jeg elsker ved håndbold, er muligheden for at lege med bolden og have det sjovt med alle de ting, man kan med den," udtaler Sebastian Holk Risager, elev på Frøstruphave. Sebastian fortæller videre, at det er helt specielt at blive trænet af én som Rasmus Wilbek, fordi man ved, at han også træner dem, der spiller på det allerbedste niveau: "Han giver også mere teknisk træning, og han er virkelig god til at gå helt ned i detaljen."

Også i Skjern Håndbold er begejstringen stor:

"Vi brænder for at give unge spillere gode muligheder for at udvikle sig. Samarbejdet med Frøstruphave Efterskole giver eleverne en unik chance for at kombinere efterskole og målrettet træning. Jeg glæder mig over at kunne bidrage til Frøstruphave Efterskoles håndboldlinje," siger Rasmus Wilbek, der til daglig er ungdoms- og transitionstræner i Skjern Håndbold.

Fakta om håndboldlinjen på Frøstruphave Efterskole

- Kristen efterskole med 6 linjefag (håndbold, fodbold, musik, kunst og krea, håndværk, outdoor/adventure)
- Håndboldlinjefag med op til 3 ugentlige træninger
- Deltagelse i Efterskoleturneringen
- Talenttræner fra Skjern Håndbold
- Partner med Skjern Håndbold
- Samarbejde med lokal klub (Blaabjerg HK)

Foto: Martin Gravgaard

Fra venstre: Forstander Anders Østerby, Rasmus Wilbek, Sebastian Holk Risager (elev), Markus Muff Stenholt (elev). Foto: Frøstruphave Efterskole

KLUMME

At køre i den midterste bane

Igennem mit arbejde bruger jeg mange timer på vejene og særligt på motorvejene. Da jeg for nyligt var på vej til Odense, lagde jeg mærke til, at jeg har fået en dårlig vane med at køre i den midterste bane på det forholdsvis lange stykke, hvor det er muligt. Det er ikke, fordi jeg ikke kender reglerne om at holde til højre, det er bare, som om jeg hurtigt ræsonnerer mig frem til, at der ikke er plads i højre side grundet tung trafik. De huller, der er og opstår, ignorerer jeg ofte og tænker, jeg jo alligevel skal orientere mig, og derfor er det smart at være i den midterste bane. På den måde kan jeg uden større besvær skifte vognbane og holde en rimelig stabil fart. Indimellem, når trafikken ikke er stærk, kan jeg endda sætte fartpiloten på og læne mig lidt tilbage. Jeg vælger det komfortable i stedet for det rigtige.

Imens jeg kørte, kom jeg til at tænke på, hvor ofte jeg laver samme strategi i mit trosliv. Jeg beder til Gud, at hans vilje må ske. Jeg beder om, at han må føre mig hver dag, og stiller mig derefter i midterbanen. Overgiver noget, men ikke alt. Holder øje og orienterer mig, så jeg hurtigt kan skifte bane og holder derved fast på min egen vej. Jeg vælger det komfortable, sætter fartpilot på, så jeg holder farten, i stedet for at følge det, jeg har valgt at tro på.

Samtidigt længes jeg efter at erfare mere af Gud, leve forpligtet i forhold til det, jeg tror på. Det er bare ikke muligt, uden jeg selv slipper kontrollen og min lyst til at definere min egen vej. Når jeg forsøger at slippe, konfronteres jeg med min frygt. Er Gud god, vil han mig det godt, kan jeg stole på ham? Den eneste måde at finde ud af det på er at køre ind i højre spor og give slip på min egen lyst til at bestemme.

Fra min højskoletid er der en sang, jeg ofte vender tilbage til, særligt vers 3-4 bruger jeg ofte som en del af min morgenbøn/ reflektion:

"Du klager så ofte"- af Jakob M Carlsen:

3. Din tro vil du føle og tro at du tror
Og tør ikke hvile på løfternes ord
Du ser på dig selv og på alt der er galt
Og dermed du glemmer hvad Herren har talt

4. At tro det er ikke at tro at du tror
Men barnligt at klynge dig fast til Guds ord
Det er i din afmagt at se på Guds lam
Og lade dig nøje med ordet om ham

Af Dorthe Sandvad
autoriseret coach

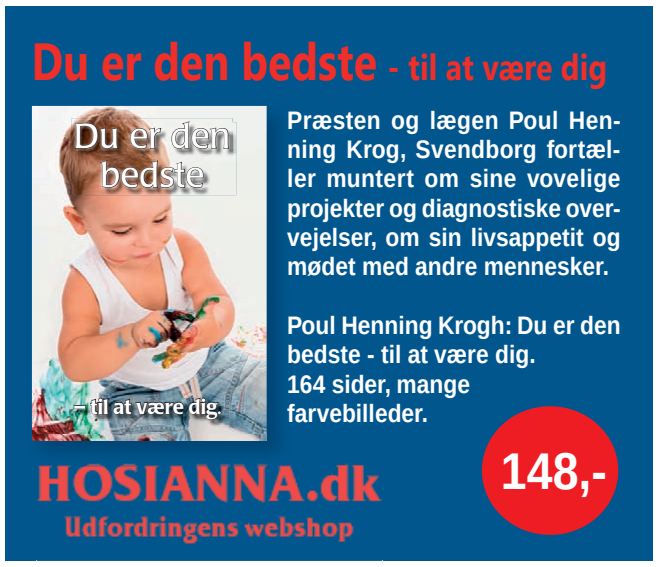

Generation søgende: Efterspørgslen på tro vokser blandt studerende, konstaterer Kristeligt Forbund for Studerende. Foto: KFS

KFS: Flere studerende søger Jesus og det kristne fællesskab

Flere steder i verden oplever man en større åbenhed og interesse for den kristne tro og eksistentielle spørgsmål. Det samme gør sig gældende blandt danske studerende, oplyser Kristeligt Forbund for Studerende (KFS).

Markant flere gymnasielever og studerende har i løbet af det seneste skoleår været en del af KFS-fællesskaber, hvor bøn, bibellæsning og samtale om tro er centralt, sammenlignet med året før.

Vækst på 22 procent

I løbet af det seneste skoleår er der blevet delt flere bibelvers og bedt flere bønner på gymnasier og studiesteder rundt om i landet end det foregående skoleår. KFS har nemlig oplevet en stigning i antallet af engagerede unge på lidt mere end 22 %.

Det viser organisationens seneste årsrapport, som sætter tal på det seneste skoleår, 2024-2025. Antallet af gymnasieelever og studerende, som på en eller anden måde engagerer sig i KFS' arbejde og fællesskab, fandt et stabilt leje på ca. 880 i 2023 og 2024 efter en markant, men ikke uventet, nedgang under coronatiden.

Ved udgangen af seneste skoleår var tallet steget med lidt mere end 22 % til 1.079. På samme tid kom der 26 flere KFS-grupper og kontaktpersoner, så der nu er 88 på landsplan. Det er en stigning på lige knap 47 %.

Målsætningen var en vækst på 20 % frem mod 2027, men det mål er allerede nået, fortæller generalsekretær Jakob Højlund. Foto: KFS

2027-målet er nået

Tilbage i 2024 satte KFS' ledelse og bestyrelse en række nye mål for organisationens arbejde frem mod 2027. Et af dem lød på en vækst på 20 % blandt gymnasieelever og studerende, som engagerer sig i KFS' mission. Et år er gået, og det mål er allerede indfriet.

"Vi er supertaknemmelige og glade for de her tal, men endnu mere, hvad de udtrykker: At flere unge mennesker er med til at kende Jesus og gøre Jesus kendt, som er vores mission," siger generalsekretær Jakob Højlund.

"Vi ser det som et udtryk for en søgen i vores tid, som også findes blandt de unge på studiestederne, og en efterspørgsel på muligheden for at dykke ned i tro og eksistentielle spørgsmål. Vi har jo set lignende interesse for kristendommen blandt flere kendte mennesker, som har stået frem med deres søgen og tro.

"Vi er supertaknemmelige og glade for de her tal, men endnu mere, hvad de udtrykker: At flere unge mennesker er med til at kende Jesus og gøre Jesus kendt, som er vores mission. Vi ser det som et udtryk for en søgen i vores tid, som også findes blandt de unge på studiestederne, og en efterspørgsel på muligheden for at dykke ned i tro og eksistentielle spørgsmål."

Jakob Højlund

Vi har også været medarrangører på åbne arrangementer med samtalen om tro som omdrejningspunkt, og de har været velbesøgte."

Selvom målsætningen allerede er nået efter et års KFS-arbejde, mener generalsekretæren ikke, at det var et uambitiøst mål.

"Sidste år var vores klare opfattelse, at en stigning på 20 % frem mod 2027 var ambitiøs. Særligt med tanke på, at årgangene bliver mindre og mindre nu og fremover. Alene derfor har vi svært ved at få hænderne ned! Og så skal vi fortsætte indsatsen, så vi understøtter alle de nye engagerede og på den måde styrker fundamentet for yderligere vækst."

Bodil

Kristeligt Forbund for Studerende:

- Kristeligt Forbund for Studerende (KFS) er en studenterbevægelse, der består af kristne fællesskaber på gymnasier og studiesteder i Danmark.
- Kernen i KFS-arbejdet er de cirka 1.100 studerende på gymnasiale og videregående uddannelser, der er aktive i KFS.
- Det første initiativ til det kristne studenterarbejde blev taget i 1956, dengang under navnet Credo. I 1958 blev den første KFS-gruppe dannet i Aarhus, og i 1963 opstod den første gymnasiegruppe i Rønne.
- KFS har cirka 18 ansatte og har hovedkontor i Aarhus.
- I 2015 blev KFS medlem af Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF).

Danmarks mest rejsende efterskole

Der er ingen skole som Alterna, når det kommer til rejser og trosindhold, mener forstander Jonas Conrad.

På årets introtur til Bornholm brugte skolens ca. 70 elever en hel søndag som frivillige til Max dag, hvor de betjente børn og familier. "At hjælpe sin næste er ikke et projekt – det er, hvem vi er," siger forstander Jonas Conrad. "Vi taler meget om at 'se ud og op': Når vi løfter blikket fra os selv, opdager vi, at vi er en del af noget større. Det er sundt for sjælen." Foto: Efterskolen Alterna

"Noget af det, der gør Alterna helt unik, er netop vores udlandsrejser og fokus på den kristne tro. Hvis man som teenager ønsker at vokse som menneske, vokse i sin kristne tro og gøre en forskel for andre mennesker ude i verden, er der intet bedre sted end Efterskolen Alterna," udtaler Jonas Conrad.

Efterskolen Alterna i Hillerød er med sammenlagt to måneders rejser på 10. årgang Danmarks mest rejsende efterskole.

Disse rejser har et unikt missionalt og dannende indhold, og eleverne får et autentisk møde med andre kulturer. Samtidig får de lov til at gøre en reel forskel for dem, de møder.

Fire rejsehold i 25/26

I skoleåret 25/26 udvider Alterna med et rejsehold til Sydøstasien, så skolen i år har fire rejsehold til hhv. Afrika, Asien, Mellemamerika og USA.

USA-holdet er skolens 9. klasse, som er Alternas ordinære faglige tilbud. Her vil eleverne afslutte deres grundskole, men med Alternas unikke rejse og kristne DNA.

Udvidelsen med Asien-holdet kommer som følge af en stigende søgning til skolen, hvilket betyder at Alterna i år er fyldt helt op.

"Pga. det stigende elevtal har det været nødvendigt at udvide vores kapacitet på rejserne, og vi er glade for at kunne genåbne rejsen til Asien, hvor Alterna har rejst før, og derved genoptage kontakten til nogle af de partnere, skolen har samarbejdet med førhen," udtaler forstander Jonas Conrad.

Max Dag på Bornholm

På årets introtur til Bornholm brugte skolens ca. 70 elever en hel søndag som frivillige til Max dag, hvor de betjente børn og familier. For Alterna er det ikke en enkeltstående indsats, men en del af skolens DNA.

"At hjælpe sin næste er ikke et projekt – det er, hvem vi er," siger Jonas Conrad og tilføjer: "Vi taler meget om at 'se ud og op': Når vi løfter blikket fra os selv, opdager vi, at vi er en del af noget større. Det er sundt for sjælen."

Serve-sporet – og en kultur på alle hold

Alterna er en kristen rejseefterskole med 9. og 10. klasse i Hillerød. Skolen arbejder målrettet med Serve-sporet og samme tjenestekultur på alle rejsehold: 9. klasses USA-tur og 10. klasses tre rejser rummer konkrete opgaver, hvor eleverne gør en forskel i de lokalsamfund, de besøger.

"Vi rejser ikke kun for at se – vi rejser for at tjene," understreger Jonas Conrad. "Det nære og det globale hænger sammen: Når vi øver os i at tage ansvar hjemme, er vi bedre besøgende, når vi er ude."

Alternaløbet

Næste store elevdrevne initiativ er Alternaløbet, hvor eleverne via netværk, virksomheder, kirker og familier løber for at rejse midler til udsatte. I år går støtten bl.a. til hjemløse i New York City og udsatte børn i Kenya – samt til flere projekter ude i verden.

"Alternaløbet lærer eleverne, at deres skridt kan blive til støtte for andre – helt konkret," siger Jonas Conrad.

Fyldt skole – og voksende interesse

Alterna oplever stigende interesse fra elever og forældre, måske netop fordi skolen forbinder høj faglighed, rejseoplevelser, tro og praktisk næstekærlighed, mener Jonas Conrad.

"Sidste år udvidede vi vores efterskole ved som noget nyt også at tilbyde en almindelig faglig 9. klasse. Det giver os nye muligheder, men vores prioritet er uændret: relationer, dannelse og et stærkt fællesskab centreret omkring tro," slutter Jonas Conrad.

Man kan besøge Alterna på Efterskolernes Dag, søndag den 28. september.

Bodil

Nogle af Alternas aktiviteter på Max-dagen. Fotos: Efterskolen Alterna

Max-dagen bød på både hygge og hjælp til børn og voksne på Bornholm. Foto: Efterskolen Alterna

LEDERARTIKEL

Kære efterskoler, mange tak

I anledning af Efterskolernes Dag den 28. september har vi i denne og næste uges avis ekstra fokus på efterskoler. Det har vi, fordi vi gerne vil være med til at promovere de mange kristne efterskoler, vi har i Danmark. De har nemlig stor betydning for vores land.

Hvert eneste år har de kristne efterskoler i Danmark til sammen lige omkring 2.000 unge mennesker i deres varetægt, som de har mulighed for at give noget værdifuldt til livet nu og her – og ikke mindst noget værdifuldt, der kan række helt ind i evigheden. Og min oplevelse er, at efterskolerne er fantastisk bevidste om, hvor betydningsfuldt det kan være for et ungt menneske at have et enkelt år eller to på en efterskole. Derfor gør de sig virkeligt umage år efter år og gør en kæmpe forskel for mange unge igen og igen.

Derfor er jeg glad for, at du i denne avis kan læse lidt om hele seks forskellige efterskoler – og i næste uge et par stykker mere. Og så er det jo smukt timet, at der lige præcis i denne uge også er en artikel om en blot 15-årig ung mand, der er blevet helgenkåret i den katolske kirke.

Personligt synes jeg, at selve idéen med helgenkåringer er et pudsigt påfund, og jeg har svært ved at finde bibelsk belæg for konceptet, men hvis vi lige ser bort fra det for en stund, så synes jeg, det er en interessant historie, og så synes jeg, det er en herlig fremhævning af et ungt menneske. En anerkendelse af, at du som ung har stor betydning. En fin forlængelse af Paulus' berømte ord til Timotheus om, at han ikke skal lade nogen ringeagte ham, fordi han er ung.

Samtidig er det en påmindelse til alle os, der ikke længere kan kalde os unge, at vi ikke skal undervurdere de unge. De er vigtige, de er værdifulde, de er værd at bruge tid på, og de er værd at lytte til. Det ved de på efterskolerne, og det nyder de unge godt af – og det gør alle vi andre dermed også.

Jeg er med på, at det ikke er alle efterskoleophold, der er lige idylliske, men af de tusindvis af unge, der hvert år er på efterskole, må det være umådeligt få, der ikke som minimum kommer klogere hjem, og rigtig mange kommer hjem med et nyt, forbedret kendskab til sig selv, til andre og til Gud.

Denne uges leder er derfor en dedikeret hilsen til alle de efterskoler, der bruger deres energi på – helt i ånd med denne uges prædiketekst om den barmhjertige samaritaner – at gøre det bedst mulige, de kan, for deres unge næste.

Og alle os andre, der sidder trygt og godt på den anden side, må huske at tage de kristne efterskoler med i vores forbøn. Det er en bred vifte af skoler til en bred skare af unge mennesker fra mange forskellige lag i Danmark.

(Og hvis du også har plads til en lille bonusbøn, så synes jeg, den skal gå til dem, der gerne vil på efterskole, men ikke har råd, og som ikke har en kommune eller en anden barmhjertig samaritaner, der vil støtte det.)

Simon Thidemann
Ansvarshavende redaktør

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2025: Årgang 53. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse:
Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Lisbeth Jepsen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Panelredaktører: Anne Manning-Pedersen, Filip Smidt og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen
Abonnement@udfordringen.dk
Troels Hertzum
Bogsalg@udfordringen.dk
Bogholderi@udfordringen.dk
Henriette Pallesen
Hjemmesider: udfordringen.dk hosianna.dk (bøger, musik, film) udf.nu (for unge).
Revision: Redmark, Århus.
Tryk: Jysk Fynske Medier.
Medl. af Danske Medier. ISSN 0902-5693
DMO oplagskontrol for 2024: 4.727

UGENS PRÆDIKEN

Af Gitte Falk Jakobsen, sexolog, underviser

Om at være en næste

De fleste kender lignelsen om den barmhjertige samaritaner godt. Vi har læst den og hørt den genfortalt i prædikener mange gange. Næsten automatisk bliver vi forarget over præsten og levitten, der begge går forbi den sønderslåede jøde, og vi venter forventningsfuldt på den gode samaritaner, der lige om lidt kommer og gør det eneste rigtige.

Det ligger naturligt til os, at vi gerne vil spejle os i historiens helt. Det er meget få af os, der gerne vil være skurken, for det ligger indpodet i os, at det gode sejrer til sidst. Og det gør det – det gode vinder altid!

Men hvad nu hvis helten ikke er den, vi tror?

Det er tilfældet i lignelsen her. Jesus fortæller den som svar på et spørgsmål, han bliver stillet af en lovkyndig jøde, der føler sig provokeret, og som ønsker at sætte Jesus i dårligt lys ved at retfærdiggøre sig selv.

Men Jesus lader sig hverken provokere eller rive med i en tåbelig diskussion. I stedet bruger han lignelsen til at fremtvinge en ny erkendelse hos den lovkyndige. I lignelsen er det nemlig en jøde, der har brug for hjælp, og det er jøder, der undlader at yde hjælpen. De vælger at gå forbi den blødende mand, i stedet for at gøre, som man med rette kunne forvente af netop en præst og en levit!

Lignelsen fortæller os ikke specifikt, hvorfor de ikke hjælper, men begge ser ham og går alligevel forbi. Måske har de travlt, er vigtige, bekymrede for selv at blive overfaldet eller også tror de, at han selv har været ude om det. Der kan være mange grunde – men den sårede mand lider alene.

Samaritaneren har kun gode grunde til at gå forbi. De er ikke landsmænd, men fremmede, og jøderne betragter dem som fjender. Her er ingen varme følelser eller andet, der binder dem sammen. Alligevel standser samaritaneren, han yder førstehjælp og er gavmild ikke kun på gerningsstedet, men også efterfølgende. Hans gode gerning ophører ikke det øjeblik, den sårede mand er afleveret et sted, hvor andre kan yde hjælp.

Den lovkyndige ville nok helst have identificeret sig med en heltemodig jødisk præst, der reddede en blødende samaritaner. I stedet må han identificere sig med det blødende jødiske offer, der ikke kan andet end at vente på at blive reddet. Hjælpen kom fra den, han mindst ventede den af. Og sådan kan det også være i vores liv. Vi kan have vores egne tanker om, hvor hjælpen helst skal komme fra, og også tanker om, hvordan den skal se ud. Vores forudindtagethed forhindrer os nogle gange i at tage imod det, andre tilbyder os – de er fremmede, forkerte, anderledes. Andre gange undlader vi at handle af samme grund.

Vi er alle som den sårede mand, afhængige af den barmhjertighed, som kom til os i Jesus Kristus. Vi er også som samaritaneren og kaldet til at agere i den ånd, der barmhjertigt omfavner den fremmede, den anderledes, den vi ikke regner for noget.

Det provokerende og samtidigt underfuldt frigørende kommer med den befaling, Jesus slutter lignelsen med: "gå du hen og gør ligeså". Det er provokerende, fordi det tvinger os ud af offerrollen. Frigørende, fordi det hjælper os med at se, at vi har noget at byde ind med.

Vi er alle som den sårede mand, afhængige af den barmhjertighed, som kom til os i Jesus Kristus. Vi er også som samaritaneren og kaldet til at agere i den ånd, der barmhjertigt omfavner den fremmede, den anderledes, den vi ikke regner for noget.

Den lovkyndige lærte, at hans næste var den, der viste barmhjertighed. Men Jesus spørger ikke, hvem der er vores næste, men hvem vi kan være næste for. Han tvinger os til at se ud over os selv og vores forudindtagethed. Han kalder os til at være som samaritaneren, der i stedet for at spørge "Hvem er min næste?" gik hen og blev en næste for den sårede mand.

Vi kan stille os selv samme spørgsmål – hvem **kan jeg være en næste for i dag?**

Prædikentekst: Luk. 10,23-37

Den barmhjertige samaritaner

"Så vendte Jesus sig til disciplene og sagde til dem alene: »Salige er de øjne, som ser det, I ser. For jeg siger jer: Mange profeter og konger har ønsket at se det, I ser, og fik det ikke at se, og at høre det, I hører, og fik det ikke at høre.« Da rejste en lovkyndig sig og ville sætte Jesus på prøve og spurgte ham: »Mester, hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?« Han sagde til ham: »Hvad står der i loven? Hvad læser du dér?« Manden svarede: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind, og din næste som dig selv.« Jesus sagde: »Du har svaret rigtigt. Gør det, så skal du leve.«

Men han ville retfærdiggøre sig selv og spurgte Jesus: »Hvem er så min næste?« Jesus svarede og sagde: »En mand var på vej fra Jerusalem ned til Jeriko og faldt i hænderne på røvere. De trak tøjet af ham og slog ham, så gik de og lod ham ligge halvdød. Tilfældigvis kom en præst den samme vej; han så manden, men gik forbi. Det samme gjorde en levit, der kom til stedet; også han så ham og gik forbi. Men en samaritaner, som var på rejse, kom hen til ham, og han fik medynk med ham, da han så ham. Han gik hen og hældte olie og vin i hans sår og forbandt dem, løftede ham op på sit ridedyr og bragte ham til et herberg og sørgede for ham.

Næste dag tog han to denarer frem, gav værten dem og sagde: Sørg for ham, og hvad mere du lægger ud, vil jeg betale dig, når jeg kommer tilbage. Hvem af disse tre synes du var en næste for ham, der faldt i røvernes hænder?« Den lovkyndige svarede: »Han, som viste ham barmhjertighed.« Og Jesus sagde: »Gå du hen og gør ligeså!«

Bibeltekst bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Bibelen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992.

Af Carsten Fonsdal Mikkelsen,
missionær og journalist i Kirkjuliga Heimamissiónin, Færøerne

Det kristne fællesskab som modkultur

Det kristne fællesskab er ikke perfekt. Men det er virkeligt. Og måske er det netop i det uperfekte, det bliver helligt.

Vi har aldrig haft mere kontakt med hinanden – og aldrig følt os mere alene. Vores telefoner bipper og summer i et væk, mens vi glider forbi hinanden i digitale strømme, hvor nærhed ofte erstattes af notifikationer.

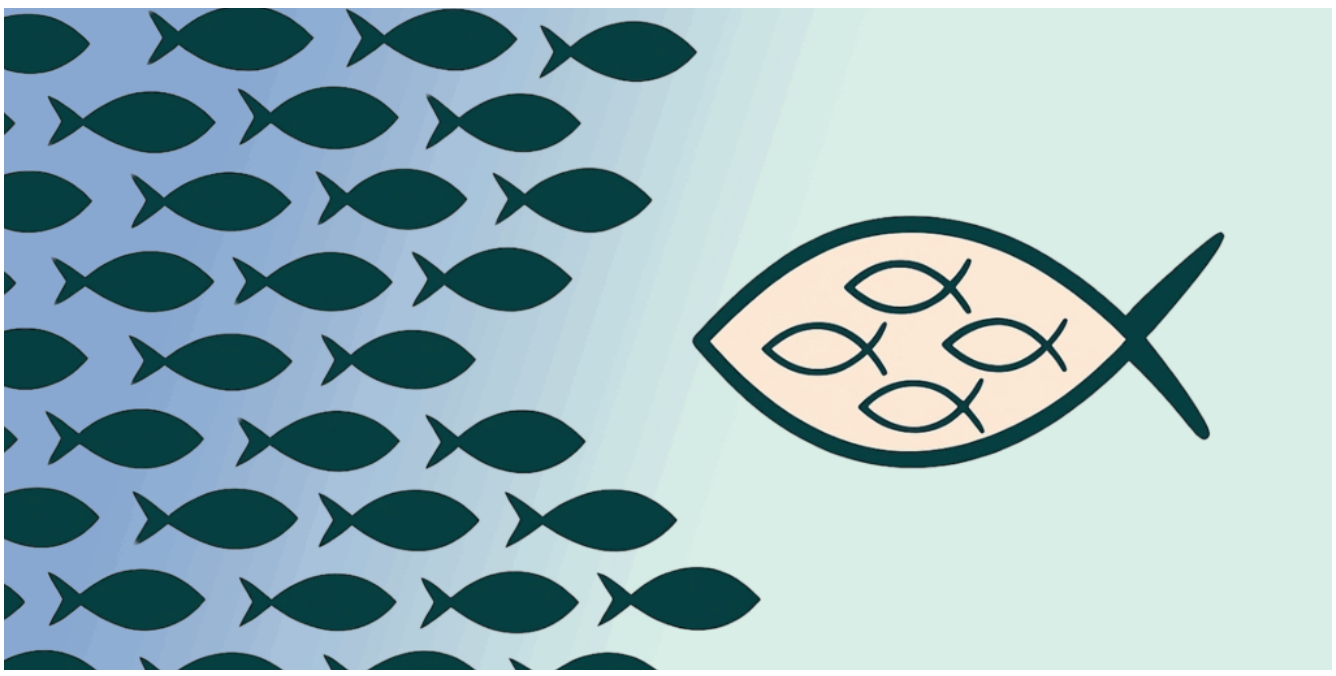

Det kristne fællesskab er ikke noget, vi sammensætter – det er noget, Gud har skabt. Her må vi bekende, støtte, tilgive og lade os forme af hinanden. Her får vi ikke kun lov at være dem, vi er – men vi får lov at vokse med hinanden i Kristus.

Vi er forbundet på kryds og tværs, men alt for ofte savner vi den relation, hvor vi virkelig hører til. Hvor vi ikke skal præstere for at blive. Hvor vi bliver mødt – også når vi ikke har styr på det hele. Mens netværk af kontakter afløser fortidens venskaber, og selvrealiseringsprojekter bliver vigtigere end gensidig forpligtelse, må vi spørge os selv: Hvad er det egentlig, vi har mistet?

Vi lever i en fragmenteret tid. Algoritmer skaber ekkokamre. Sociale medier belønner de skarpe udsagn frem for ærlige spørgsmål. Fællesskaber bliver flygtige, fordi de bygger på præference i stedet for forpligtelse. Det gør det sværere at høre til – og sværere at blive, når noget bliver svært.

Selv i kirkelige sammenhænge mærker vi denne kultur: Vi kommer, når det giver mening. Vi bliver væk, når det bliver bøvlet.

Men hvad nu, hvis det kristne fællesskab netop er kaldet til at være noget andet? En modkultur. Et sted, hvor vi ikke måles på evner, præstationer eller identitetssignaler – men hvor vi måles i nåde.

Hvor fællesskab ikke er et valg, vi foretager, men en gave, vi har modtaget. Hvor sårbarhed ikke er en svaghed, men en forudsætning for ægte kærlighed. Hvor tilgivelse og ansvar ikke er modsætninger, men to sider af det samme kald.

Skabt til relation

Hvis vi virkelig tror, at vi er skabt – og ikke blot resultatet af biologisk tilfældighed – så må det også betyde, at vores relationer ikke er tilfældige. I så fald er vi skabt til at høre til. Ikke bare for at få noget ud af det – men fordi fællesskab i sig selv er en del af vores formål.

Måske mærker vi en dyb længsel efter ægte og ærlige relationer, fordi det netop er en af de mest grundlæggende sandheder om at være skabt i Guds billede.

Bibelen siger, at det vigtigste i livet er at elske Gud og elske vores næste. På disse to bud hænger alt andet (Matt 22,37–40).

Og det skal ikke kun forstås som et etisk princip – det er en åndelig grundlov. Det er derfor, vi mærker tomheden, når vi bliver isolerede. Det er derfor, vi længes, når vi står udenfor. For vi er ikke skabt til at klare os selv. Vi er skabt til kærlighed.

I de sociale mediers og kulturens forvrængede spejl, der stiller skarpt på intet andet end mit inderste jeg, ser jeg kun et forvrænget brudstykke af helheden og min egen plads i universets storhed. Mine livsvigtige relationer ødelægges af mit eget ego.

Når vi hele tiden ser os selv i et forvrænget spejl, mister vi evnen til at se, hvem vi er – og hvem de andre er. I de sociale mediers og kulturens forvrængede spejl, der stiller skarpt på intet andet end mit inderste jeg, ser jeg kun et forvrænget brudstykke af helheden og min egen plads i universets storhed. Mine livsvigtige relationer ødelægges af mit eget ego.

Et andet sted at høre til

Det kristne fællesskab tilbyder et andet spejl – ikke bare for vores selvforståelse, men for vores blik på hinanden. Her må vi se med Guds øjne: på den trætte, den sårede, den svære, den anderledes. Her er vi ikke forenet af præstation, men af nåde. Ikke udvalgt af hinanden, men kaldet sammen af Gud.

Det kristne fællesskab er ikke noget, vi sammensætter – det er noget, Gud har skabt.

Det rejser sig på Kristus, bæres af hans Ånd og næres af hans nåde.

Det er ikke et sted, hvor vi får alt, som vi vil – men hvor vi får lov at høre til, også når vi ikke lykkes. Her må vi bekende, støtte, tilgive og lade os forme af hinanden. Her får vi ikke kun lov at være dem, vi er – men vi får lov at vokse med hinanden i Kristus.

Det kristne fællesskab er ikke perfekt. Men det er virkeligt. Og måske er det netop i det uperfekte, det bliver helligt:

Når vi vælger hinanden – også når det gør ondt.

Når vi ser – ikke bare os selv, men hinanden.

Når vi bærer – ikke af pligt, men i kærlighed.

Og måske er det netop her, vi har noget at give til en verden, der hungrer efter relation, men frygter afhængighed.

Hvis vi tør være fællesskab på denne måde – ærligt, forpligtende, nådefuldt – så bliver vores fællesskab ikke kun et fristed, det bliver en hellig oase i en ørken, der præges af netværk, uden fællesskab. Så kan fællesskabet blive til et håb midt i ensomheden – et sted, hvor der rinder en kilde af levende vand.

Det kristne fællesskab tilbyder et andet spejl – ikke bare for vores selvforståelse, men for vores blik på hinanden. Her må vi se med Guds øjne: på den trætte, den sårede, den svære, den anderledes. Her er vi ikke forenet af præstation, men af nåde.

Deltag i lederudviklingsforløbet Positivt Lederskab®

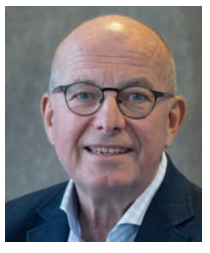

Lederudviklingsforløbet Positivt Lederskab® sikrer udvikling af din personlige lederstil med henblik på øget trivsel i din organisation. Garanteret resultat af forløbet er bedre trivsel og større effektivitet i din organisation.

Vi, Søren Fibiger og Ib Hørup vil gerne indbyde dig til at deltage i forløbet, som består af:

- 7 måneders forløb
- 4 fælles samlinger, hvor af én af samlingerne er et internat
- 7 individuelle coachingsessioner
- Omfattende materiale
- 8 refleksions ark
- Trivselsanalyse i start og slutning af forløbet

Forløbet strækker sig over cirka 7 måneder.
Næste forløb starter 1. oktober 2025.

Søren Fibiger er mangeårig formand for Krifa, partner i Positivt Lederskab® og trænet erhvervscoach. Ib Hørup er uddannet HD, MPA og MoPP samt executive erhvervscoach og partner i Positivt Lederskab®. Begge har undervist og coachet mere end 50 ledere på dette forløb.

Prisen for forløbet er 29.900,00 ekskl. moms for hele forløbet inklusive materiale, internat, undervisning mv. Se mere på **www.positivtlederskab.nu** eller kontakt Ib Hørup på +45 4127 8457 eller **ib@hoerup.nu**.

Positivt Lederskab®
... for en positiv fremtid

Serie: "Mirakler i hverdagen"

Gud både kan og vil hjælpe - også med at tilgive

Hvor vi søger hjælp, kan have afgørende betydning for, om det, vi får, er hjælp eller forværring af situationen.

Nogle gange er tilgivelse et valg, som vi må tage for at få hjælp - og Gud vil hjælpe os med at tilgive.

Af Lisbeth Morell Jepsen

Selvom et menneske ikke kender Bibelen, kan Gud godt minde vedkommende om, hvad der står i den. Holger Appel deler her nogle mirakler, som Gud har gjort.

Gud både kan og vil hjælpe hvert enkelt menneske, idet han har ønsket og villet hver eneste af os. Sådan har Gud været til alle tider. Og sådan vil han være til alle tider, men Guds hjælp og vejledning kan se meget forskellig ud.

For en del år siden, da Holger Appel lige var kommet til tro på Jesus og endnu ikke var begyndt at læse i Bibelen, oplevede han en morgen, at Helligånden mindede ham om to forskellige skriftsteder. Holger gik over til genboen, som var kristen, for at spørge om hjælp. Genboen forklarede Holger, at de to skriftsteder var Guds måde at vise Holger lidt om, hvad han var kaldet til – nemlig evangelisation.

Barnløshed helbredes

For cirka 18 år siden på sin daværende arbejdsplads i Sønderjylland fik Holger en snak med en sælger fra Hobro. Holger drak en kop kaffe med ham og spurgte til sælgerens familie.

Sælgeren fortalte Holger, at han og konen ønskede sig at få børn. De havde nu prøvet at få børn i otte år. De havde søgt hjælp i sundhedsvæsenet og fået fertilitetsbehandlinger, hvilket ikke virkede.

Derefter havde de opsøgt den alternative verden for at få hjælp. De havde været i forbindelse med flere forskellige mirakelmagere.

Denne søgen efter hjælp i det okkulte havde resulteret i, at de i deres hjem oplevede adskillige overnaturlige og uforklarlige episoder.

En nat vågnede manden og havde en uforklarlig oplevelse. Han så sin kone stå ved siden af sengen ved hans hovedgærde, samtidig med at han kunne mærke og se, at hun stadig lå i sengen ved hans side. Samme natten oplevede konen adskillige gange, at hun blev løftet op fra sengen, og at der var "nogen," som trak i hendes ben. Det føltes, som om de forsøgte at trække hende ud af sengen.

Mens parret havde disse gentagne mystiske oplevelser, var de endnu ikke kristne.

Holger fortalte manden lidt om Jesus, og de aftalte at mødes i parrets hjem i Hobro. Holger inviterede en anden kristen med, som boede i Randers, så parret kunne søge hjælp hos ham fra Randers, hvis der efterfølgende blev behov for det.

Da de to kristne mænd gik rundt i huset, så de forskellige masker, som hang på væggene. Det var masker, som parret havde taget med hjem fra udlandet, og som nu fungerede som vægpynt.

"Ved nogle af maskerne mærkede jeg, at der udgik en kulde fra dem, hvilket jeg sagde til parret. Jeg sagde også, at nogle af maskerne var dedikeret til Djævlen, men at de selv skulle søge Gud for at finde ud af, hvad de skulle gøre i forhold til de enkelte masker."

Holger vidste instinktivt, at han ikke skulle bede til frelse med parret. Han vidste, at de selv skulle sige til Jesus, at de havde brug for hans hjælp. Det gjorde de, Og da de gjorde det, oplevede Holger, at Guds Ånd faldt på dem, hvilket betød, at de begge brast i gråd. De græd intenst og længe.

Derefter bad Holger og hans kristne ven for parret. Ikke længe efter blev konen gravid og fødte en datter, som de kaldte Liv.

Holger gav parret en bibel, som konen senere fik særligt brug for.

Konen vågnede en nat, fordi hun havde mareridt. I sin søgen efter hjælp stod hun op og slog vilkårligt op i Bibelen. I Salmernes Bog læste hun et stykke højt for sig selv og gik i seng igen og faldt i søvn.

Holger Appel har, siden han kom til tro for omkring 25 år siden, haft på hjerte at evangelisere og bede for andre. Arkivfoto

"Da jeg udtalte tilgivelse ind i den konkrete situation, som Helligånden mindede mig om, forsvandt smerterne i mine ankler og også den snurren, som var i benene. Efterfølgende har smerterne været næsten væk alle dage."

Et par nætter senere havde hun igen mareridt. Endnu en gang stod hun op, fandt Bibelen frem og slog tilfældigt op i den. Til hendes store forundring var det præcis det samme sted i Salmernes bog, som hun slog op på. Hun læste igen stykket højt for sig selv, gik til ro og faldt i søvn.

Efter den nat har hun ikke været plaget af mareridt. Og selvom parret ikke kan huske det præcise sted i Salmernes bog, har oplevelserne gjort stort indtryk på dem.

"Vi rensede også deres hjem med salveolie og vievand, som vi havde indviet til Jesus," siger Holger og fortsætter: "Parret valgte at brænde alle masker og nogle andre ting fra udlandet på et bål.

Efter de gjorde det, har de ikke oplevet åndelig eller dæmonisk aktivitet af nogen art i deres hjem.

Pigen, som de fik, havde det sådan fra hun var ret lille, at hun ville ind i nærmest alle de kirker, de kom forbi. Familien adopterede efterfølgende to drenge.

Tilgivelsens magt

Som en, der ofte beder for andre, er Holger meget opmærksom på tilgivelsens nødvendighed og tilgivelsens magt. På dette års sommercamp i Mariager oplevede Holger, at Gud mindede ham om noget helt konkret, som han skulle tilgive.

Da forbederne en eftermiddag var samlet, blev der spurgt, om der var nogen af dem, som havde noget, de gerne ville have bedt for.

Holger sagde, at han gerne ville bedes for. I mange år har han haft stærke smerter i anklerne og snurren i benene. Han kan ikke huske, hvornår smerterne startede. De har gjort, at hans bevægelser og hans gang har været ret stiv.

I forbønssituationen blev Holger instrueret til ikke selv at bede, men til at mærke efter, hvad han oplevede indeni og i sin krop.

"Jeg mærkede en stærk sorg i min mave og kom dernæst i kontakt med en meget sorgfuld periode i mit liv, som jeg oplevede for over 30 år siden."

Der skete nogle ting i Holgers liv dengang, som han var meget, meget ked af, og som han havde det rigtig svært med.

Selvom Holger adskillige gange i årenes løb har udtalt tilgivelse over den person, som sårede ham dengang, blev han først i sommer klar over, at sorgen fra dengang havde sat sig helt fysisk i hans krop og kom til udtryk gennem stærke ankelsmerter og snurren i benene.

"Da jeg udtalte tilgivelse ind i den konkrete situation, som Helligånden mindede mig om, forsvandt smerterne i mine ankler og også den snurren, som var i benene. Efterfølgende har smerterne været næsten væk alle dage."

Vil du tilgive, så kan Gud hjælpe med det

På Holgers arbejde kom han for nylig hjem til en mand, som var midt i en telefonsamtale. Manden både græd og skældte ud på dem, han talte med. Efter samtalen drak de to en kop kaffe sammen. Manden fortalte Holger, at både han og konen var kristne, og at de for en del år siden i kirkelige kredse stod ansigt til ansigt med noget helt ubærligt og nærmest utilgiveligt.

Holger sagde: "Gud spørger ikke, om du kan tilgive, han spørger, om du vil tilgive. Hvis du siger, ja, jeg vil gerne tilgive, hjælper Gud dig med at kunne gøre det."

"Gud spørger ikke, om du kan tilgive, han spørger, om du vil tilgive. Hvis du siger, ja, jeg vil gerne tilgive, hjælper Gud dig med at kunne gøre det."

Nogle gange kan det give fysiske smerter, hvis man ikke har tilgivet, mens årsagerne andre gange ligger andre steder. Det er væsentligt, at vi på en gang tager hånd om at få tilgivet dem, som vi skal tilgive og samtidig lever i forståelsen af, at smerter kan have mange årsager. Så vi ikke får udbredt en lære om, at fysiske sygdomme eller smerter altid eller for det meste er begrundet i manglende tilgivelse eller anden synd i menneskers liv. Kun Gud ser det fuldkomne billede, og vi er fejlbarlige redskaber i hans plan. Vi kan altid opmuntre mennesker til at søge hjælp hos ham.

Carlo Acutis: En helgen i jeans og Nike-sko

Carlo Acutis døde som 15-årig. 7. september blev han helgenkåret i den katolske kirke. Foto: Marco Iacobucci Epp/Shutterstock

Helgenkåring i Rom: Peterspladsen i Rom blev i søndags fyldt til bristepunktet med unge fra mange forskellige lande. De var samlet for at overvære, at pave Leo helgenkårede to unge katolske forbilleder: den blot 15-årige italiensk-britiske Carlo Acutis og den 24-årige italienske Pier Giorgio Frassati (1901-1925).

Af Iben Thranholm

Det var især Acutis, som fangede verdens opmærksomhed, da han blev den første millennial, der officielt indtræder i kirkens helgenskare – et historisk øjeblik, der giver nutidens unge et moderne ikon og et åndeligt pejlemærke.

Carlo Acutis – Guds influencer

Carlo Acutis blev født i 1991, men døde i 2006 af akut leukæmi. Han var kendt for sin usædvanligt stærke tro og særlige hengivenhed til eukaristien – Jesu legeme i nadveren.

Som et sandt computer-geni brugte han som teenager sine digitale evner til at opbygge en hjemmeside, der samlede en komplet oversigt over eukaristiske mirakler, hvor alterbrødet på mirakuløs vis var blevet til ægte kød. Derfor har han siden fået tilnavnet "Guds influencer".

Han ligger i dag begravet i Assisi i en kirke, i en åben glaskiste. Som flere andre helgener, for eksempel den hellige Bernadette af Lourdes, er Acutis' legeme efter sin død ikke gået i forrådnelse. Pilgrimme kan derfor se ham, næsten som da han var i live – klædt i sine yndlingsjeans og Nike-sko – et syn, der tiltrækker besøgende fra hele verden.

Helt særligt ved hans helgenkåring var, at hans familie deltog i messen. Ofte går der årtier eller århundreder, før en person bliver helgenkåret, og derfor er ingen pårørende længere i live. At Carlo Acutis' mor, far og søskende kunne være til stede, bragte begivenheden tættere på vores egen tid – og mindede om, at Gud er nærmere, end vi tror.

Protestanter kan se helgener som forbilleder

Hvis der er noget, der får røde lamper til at blinke hos protestanter, er det helgener. Under reformationen gjorde Luther op med katolsk helgendyrkelse, og siden har protestantiske kredse ofte afvist helgener som en form for afgudsdyrkelse.

Men vikarierende sognepræst Merete Bøye, Hørup og Levring kirker – og redaktør for online tidsskrifter på "NytBabel.dk" – mener, at man kan anlægge en mere nuanceret protestantisk tilgang. Hun har rejst meget i både Irland og England, hvor helgener spiller en rolle i den anglikanske kirke med skikkelser som Sankt Patrick og Sankt Georg.

"Mange vil gerne have forbilleder. Det vil jeg også. Og det med, at vi alle er lige gode kristne, er noget sludder. Der er nogle, som er bedre kristne end andre. Martyrer har ofret alt," siger hun.

Ifølge Merete Bøye bliver det problematisk for lutheranere, når helgener opfattes som formidlere af forbøn: "Det er fremmed for os. Vi tror på en direkte og personlig adgang til Kristus – ikke gennem Sankt Anna eller Sankt Jørgen. Men som forbilleder er helgener fine, og Luther mente det samme. Faktisk møder jeg mange, som gerne vil genoptage fejringen af Mikkelsdag den 29. september," fortæller hun.

Hvad er en helgen?

En helgen er en person, som Den katolske Kirke officielt har anerkendt lever i himlen, og som man derfor kan henvende sig til og bede om forbøn – samtidig med at vedkommende tjener som forbillede i troen.

Helgenkåring er en lang proces: Vatikanet undersøger først, om personen har levet et eksemplarisk kristent liv. Alt personligt materiale bliver gransket – i Carlo Acutis' tilfælde blev hans computer gennemgået i detaljer. Herefter kræves to mirakler på personens forbøn. Er der tale om helbredelser, vurderes de af en kommission af ikke-troende læger. Kan de ikke finde en naturlig forklaring, anerkendes det som et mirakel. Når miraklerne er bekræftet, erklæres personen helgen i hele kirken.

På Peterspladsen i søndags var 21-årige Valeria Valverde fra Costa Rica til stede. Hendes helbredelse var med til at bane vejen for Carlo Acutis' helgenkåring. Hun kom alvorligt til skade ved et cykeluheld i Firenze i 2022 og var tæt på at dø. Efter en akut operation var hendes tilstand kritisk. Seks dage senere bad hendes mor ved Acutis' grav i Assisi. Samme dag begyndte Valeria at trække vejret selv, og næste dag kunne hun igen tale og bevæge sig. Ti dage efter uheldet forlod hun intensivafdelingen, og nye undersøgelser viste, at hjerneskaden var helt forsvundet. Mod alle lægers forventning var hun rask efter en uges genoptræning og kunne den 2. september 2022 fejre sin fulde helbredelse ved Carlo Acutis' grav.

Ikke mig, men Gud

Det, der gør en person til helgen, er aldrig deres egne præstationer, men deres ubetingede ja til Gud, og det budskab kom også tydeligt frem i pave Leos prædiken under helgenkåringen.

> ***"Man bliver ulykkelig af at se på sig selv; glæde er at se på Gud. Omvendelse er ikke andet end at flytte sit blik fra jorden til himlen. Et enkelt skift med øjnene er nok."***

Pave Leo tog udgangspunkt i kong Salomon, der midt i sin ungdom og rigdom forstod, at han havde brug for Guds visdom for ikke at spilde sit liv. Salomon bad derfor ikke om mere magt eller større ære, men om indsigt til at leve efter Guds plan. "For den største risiko i livet er at spilde det uden for Guds plan," understregede paven.

Også Jesus taler i evangeliet om denne plan: "Den, der ikke bærer sit kors og følger mig, kan ikke være min discipel"– og: "Ingen af jer kan være min discipel, uden at give afkald på alt, hvad han ejer."

"Kristus kalder os til uden tøven at give os hen til det eventyr, han tilbyder, og til at leve af den styrke og visdom, hans Ånd giver – i det omfang vi giver slip på egne ambitioner og lytter til hans ord, sagde pave Leo.

Paven pegede på unge forbilleder gennem historien som Frans af Assisi, der afstod fra sin families rigdom og i stedet bad: "Herre, hvad vil du, jeg skal gøre?" Her, sagde paven, formes helgener: i det totale ja til Gud, hvor man intet holder tilbage for sig selv.

Hans budskab til de unge på Peterspladsen var enkelt og stærkt: Spild ikke livet, men løft det opad og lad det blive til et mesterværk. Som Carlo selv plejede at sige: "Ikke mig, men Gud."

Carlo viser os meningen med livet

En af de mange unge til stede var 18-årige Mattia Lorido fra Italien. Han ser Carlo Acutis som et enestående forbillede:

"Jeg er meget begejstret for at være her. Carlo brugte hele sit korte liv på at søge og finde meningen med livet – og det er noget, jeg virkelig beundrer. Jeg ønsker at gøre det samme som ham. Han er det bedste eksempel for vores tid. De værdier, Carlo stod for og delte, er gået tabt for mange. Mange på min alder ved ikke, hvad meningen med livet er, og søger de forkerte steder. Men Carlo viser os et forbillede, vi kan følge."

Helgener viser, at himlen er virkelig

Helgener er ikke kun forbilleder for troen, men også vidnesbyrd om, at målet for det kristne liv er at komme i himlen, og ikke mindst at det er muligt at nå det. Derfor bar helgenkåringen præg af at være både kirkelig fest og samtidig fejring af den himmelske virkelighed, og hvor fortid, nutid og fremtid kan smelte samme. Helgenerne er også nævnt i trosbekendelsen som "de helliges samfund" – det store fællesskab mellem os her på jorden og dem, der allerede er forenet med Gud i himlen. Som Carlo Acutis selv sagde: "Vi er skabt til himlen." Og: "Man bliver ulykkelig af at se på sig selv; glæde er at se på Gud. Omvendelse er ikke andet end at flytte sit blik fra jorden til himlen. Et enkelt skift med øjnene er nok."

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere her: www.mwcompounders.dk

Kontakt: Johannes Møller 61 31 64 85

Mange tusinder deltog i New Life Outreach-kampagnen, fortæller Hannah Falk. Privatfoto

Kampagner i Tanzania og Kenya

Hannah og Egon Falk fortæller om New Life Outreach's kampagne i Laela, Tanzania:

"Første gang, vi kom til Lalela, var i 2008, og evangeliet forvandlede landsbyen, som nu er en distriktsby – og nogle børn har fået navnet Egon.

Politichefen og Distrikt Kommissæren bød os velkommen og åbnede vores kampagne.

Tusinder af mennesker samledes hver dag, og mange helbredelser og udfrielser fra vrede dæmoner fandt sted.

Men det bedste af alt er, at 2.727 mennesker blev frelst, og de bliver nu fulgt op af lokale pastorer, og flere nye kirker er startet.

Pastor Karl-Axel Mentzoni fra Norge velsignede mange mennesker med sin salvede undervisning på morgenseminaret.

Den sidste dag råbte den store skare, 'Dr. Egon, fortsæt en uge til!'" fortæller Hannah Falk og opfordrer til forbøn og støtte for arbejdet.

Den 4.-7. september holdt New Life Outreach både en kampagne og en Pastors konference i Athi River Kenya.

Man kan læse mere på New Life Outreachs hjemmeside.

Bodil

Svagtseende blev helbredt. Privatfoto

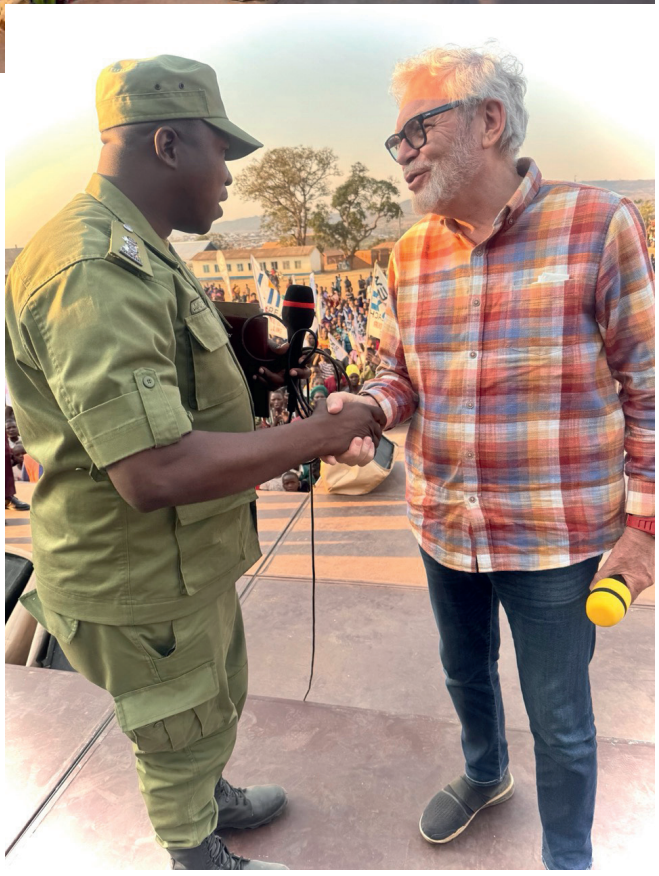

Politichefen bød velkommen til Egon Falk. Privatfoto

Brugen af digitale bibler overgår nu brugen af trykte

For første gang nogensinde blev der delt flere digitale kopier af Bibelen end trykte versioner, oplyser United Bible Societies Fellowship (UBS).

I sin rapport om distribution af bibler i 2024 oplyste UBS, at antallet af trykte bibler distribueret over hele verden faldt fra 24,2 millioner i 2023 til 22,5 millioner i 2024. Antallet af distribuerede onlinebibler var dog 25,9 millioner, hvilket oversteg fysiske eksemplarer for første gang, skriver Christian Today.

Halvdelen af de trykte bibler på kun tre sprog

Det er måske ikke overraskende, at det var de lande med den største befolkning, der modtog flest fysiske eksemplarer af Bibelen. Brasilien toppede hitlisterne med 4,2 millioner, efterfulgt af Indien med 1,8 millioner og Kina med 1,6 millioner, rapporterer Evangelical Focus.

Tre sprog repræsenterer knap halvdelen af de trykte bibler, idet spansk var det mest udbredte med 4,5 millioner, portugisisk 4 millioner og engelsk 3,2 millioner.

Fokus på online bibelbrug

Med den stigende betydning af det digitale marked for Bibelen indeholder UBS-rapporten nu også yderligere detaljer om online interaktioner med Skriften.

I 2024 var der 28,3 milliarder kapitelvisninger på bibelapps og 1,3 milliarder lydvisninger.

Mange deler bibelhenvisninger online. I 2024 var der 28,3 milliarder kapitelvisninger på bibelapps og 1,3 milliarder lydvisninger, oplyser United Bible Societies Fellowship (UBS).

I rapporten bemærkes det, at efterspørgslen efter bibelapps er vokset på grund af den stigende præference for digitale kommunikationsmetoder.

Guds levende ord

Dirk Gevers, generalsekretær for UBS, siger: "Enhver bibel, der distribueres, uanset format, muliggør en vigtig forbindelse mellem Guds levende ord og en person, der længes efter sandhed, trøst eller forandring."

Han tilføjer: "Det er fortsat vores opgave at forvalte De Hellige Skrifter trofast, så alle mennesker kan have adgang til Guds ord på deres eget sprog og i deres foretrukne format."

UBS beskrev også sit eget bidrag til udbredelsen af Guds ord. Gruppen har trykt 2,6 milliarder skrifter i løbet af det seneste årti, herunder 276,9 millioner bibler, 102,3 millioner eksemplarer af Det Nye Testamente og 2,2 milliarder skriftsteder og uddrag af Bibelen.

Bodil

Terrorister dræber 16 kristne i forskellige områder af Nigeria

I de seneste uger er mindst 16 kristne blevet dræbt af islamistgrupper i Nigeria. Mens otte blev dræbt i den nordøstlige del af landet, er syv blevet dræbt i det centrale Nigeria og en person i delstaten Bauchi.

Medlemmer af den islamiske ekstremistgruppe Boko Haram dræbte lørdag den 30. august fem kristne i delstaten Borno. Tre andre blev dræbt i et andet område af delstaten søndag, oplyser kilder til Morning Star News (MSN).

Den 24. august dræbte islamistiske fulani-hyrder to kristne i Benue-staten i Nigeria efter at have dræbt fem andre tidligere på måneden. Alle syv kristne blev dræbt i Guma County, det samme område hvor så mange som 200 kristne blev dræbt i angreb den 13.-14. juni i landsbyen Yelwata, oplyser MSN.

I forrige uge dræbte fulani-hyrder en kristen landmand og sårede tre andre i Bauchi-staten, skriver MSN.

Den militære indsats mod terroristerne i Nigeria har ændret navn fra Operation Safe Haven til Operation Enduring Peace, oplyste hæren den 29. august. (Facebook Nigerian military cruise/ MSN)

Nigerias kristne har i årevis været udsat for voldsom forfølgelse, og de har skarpt kritiseret regeringens mangelfulde indsats for at stoppe terroristerne. Nu har forsvarschefen forsøgt at ændre den militære indsats i området, bl.a. med et nyt navn og nye ressourcer til indsatsgruppen.

Bodil

Ill.: Light of the World poster

Den nye animationsfilm Light of the World (Verdens Lys) antyder, at nogle af disciplene var teenagere, da de første gang mødte Jesus.

Johannes, der menes at være den yngste af disciplene, fortæller historien.

Ny animationsfilm om Jesus: 'Light of the World'

I begyndelsen af september kunne man se den nye animationsfilm om Jesu liv i amerikanske biografer.

'Light of the World' fortæller historien om Kristus fra begyndelsen af hans offentlige tjeneste til hans korsfæstelse og opstandelse, set gennem øjnene på hans yngste discipel, Johannes, skriver CBN News.

Handlingen starter således år 30 e.Kr., hvor Guds folk venter forventningsfuldt på den kommende Messias. Selvom Jesus ikke er præcis, hvad de havde forestillet sig, opdager Johannes, Jakob, Andreas, Peter og deres venner, at der er noget helt særligt ved denne mand, som har kaldet dem til at være disciple.

Meget unge disciple

Filmen præsenterer flere af disciplene som teenagere, en opfattelse, der understøttes af nogle bibelhistorikere. Filmskaberne mener, at Johannes, som den yngste discipel, måske kun har været 13 eller 14 år.

Instruktør John Schafer forklarer: "Vi tænkte, at det her var en slags klassisk historiefortælling, en coming-of-age-historie, hvor et barn i publikum i langt højere grad kan resonere ligesom disciplen Johannes. Og så ser de voksne (Jesus) gennem et barns øjne. Så det var vores unikke tilgang til, hvordan man gør det."

Den nye animationsfilm er instrueret af John Schafer (billedet), der var seniorproducer af CBN's Superbook, samt af Tom Bancroft (tidligere Disney-animator i Løvernes Konge, Mulan og Aladdin).

Dygtige kunstnere

Light of the World er produceret af The Salvation Poem Project med et produktionsbudget på 20 millioner dollars. Filmen kombinerer en moderne animationform med inspirerende historiefortælling. Den er instrueret af John Schafer (CBN's Superbook) og Tom Bancroft (tidligere Disney-animator i Løvernes Konge, Mulan og Aladdin). Animationsinstruktøren er Toms tvillingebror, Tony Bancroft (Mulan, Mary Poppins Returns og Space Jam: A New Legacy).

Filmen blev skabt ved hjælp af den klassiske 2D-animationsform i stedet for 3D-animation, fordi Schafer ser det som et tidløst og charmerende medie.

"Vi ville virkelig gerne skabe en historie for alle ... jeg mener folk, der ikke har nogen forståelse for Bibelen og ingen forståelse for Jesus," sagde han. "Vi ville gerne få det til at føles som en børneeventyrbog, der kommer til live, og vi vidste, at den eneste måde at opnå det udseende og den følelse på var gennem 2D-animation."

".. For os er det en passende måde at udtrykke vores kærlighed og tilbedelse til Jesus – den eneste fejlfri person, der nogensinde har vandret på jorden."

- Johan Schafer om brugen af 2D-animation

"(2D) indeholder alle de subtile fejl, vi er kommet til at kalde menneskelige. For os er det en passende måde at udtrykke vores kærlighed og tilbedelse til Jesus – den eneste fejlfri person, der nogensinde har vandret på jorden," forklarer Schafer.

Salvation Poem Project

Salvation Poem Project (SPP) er et team af filmskabere, spiludviklere og multimediefortællere, hvis mål er at dele Jesus med verden gennem sang og historier.

"Vi har længe drømt om at fortælle historien om Jesus på en banebrydende måde, og vi tror på, at denne film gør det," siger Matt McPherson, Executive Producer af Light of the World og grundlægger af The Salvation Poem Project.

Frelsesdigtet

SSP har et særligt digt, 'Frelsesdigtet', der er et kort digt, der deler evangeliets grundprincipper på en enkel og effektiv måde. Både menigheder, missionærer og mange andre har brugt digtet til at dele evangeliet med hundredvis af millioner mennesker over hele kloden på mange forskellige sprog, skriver CBN News.

Frelsesdigtet indgår i CBN's animerede bibelserie Superbook, hvor det er inkluderet i slutningen af hver episode. Digtet lyder:

Jesus, du døde på et kors og opstod igen for at frelse de fortabte. Tilgiv mig nu al min synd.

Kom og vær min frelser, Herre og ven, forvandl mit liv og gør det nyt, og hjælp mig, Herre, til at leve for Dig.

Light of the World

Filmen havde premiere i USA den 5. september 2025. Det er endnu uvist, hvornår den kan ses i Danamark. Man kan læse mere på LightoftheWorld.com, hvor man også kan finde andre ressourcer, som andagtsbog, aktivitets- og malebog samt en billedbog.

Bodil

Kristne NGO'er hjælper Afghanistan efter dødbringende jordskælv

Det jordskælv, der ramte Afghanistan natten til den 1. september, og de senere efterskælv har kostet over 2.200 mennesker livet. Flere kristne organisationer har allerede iværksat nødhjælpsarbejde i de hårdest ramte områder, skriver Christian Today.

Det første kraftige jordskælv, der ramte den østlige del af landet sent søndag aften, havde en styrke 6 på Richterskalaen, mens de senere efterskælv, der ramte tirsdag, ifølge Reuters blev målt til hhv. 5,4 og 6,2.

Den kristne hjælpeorganisation Tearfund har partnere, som arbejder i nogle af de hårdest ramte områder, hvor jord- og klippeskred har afskåret bjerglandsbyer. Her giver Tearfund medicinsk hjælp, rent vand, kontanthjælp, nødhjælp og mad til familier, der har mistet alt.

Tearfunds landedirektør for Afghanistan, Solomon Cornelius, har fortalt om et af jordskælvets ofre: "Ahmed, 42, sov udenfor, da jordskælvet ramte. Han så taget på sit hus pludselig falde ned over hans to døtre, der sov indenfor. Udover de praktiske behov for husly og mad er der også behov for medfølelse og støtte til mennesker som Abdul, der har mistet familie og venner i dette dødbringende jordskælv."

I nogle landsbyer har overlevende måttet lede i murbrokkerne med hænderne for at redde deres kære. Tearfund har appelleret om akutte donationer for at hjælpe familier med at komme igennem både den nuværende krise og på længere sigt, da mange også har mistet deres hjem og levebrød.

Også NGO'en Christian Aid appellerer om støtte til nødhjælpsindsatsen. De har allerede overført £50.000 til deres lokale partner, Organisationen for Koordinering af Humanitær Hjælp (OCHR). De oplyser samtidig, at der er et presserende behov for flere midler.

Den fungerende landechef for Christian Aid i Afghanistan, Yaqoob Rauf, sagde: "Partnere fortæller os, at folk er blevet hårdt ramt ... vi har fået at vide, at huse lavet af mudder og træ er kollapset, da helikoptere blev sendt ind for at evakuere de sårede."

Afghanistan stod allerede over for alvorlig tørke, fødevaremangel og økonomisk kollaps efter år med langvarig krigsførelse og nedskæringer i international bistand. OCHR rapporterer, at næsten 50 procent af afghanerne er afhængige af humanitær bistand for at dække basale behov, skriver CT.

Christian Aid's nuværende hjælpeindsats består i at sørge for mad, rent drikkevand, husly og andre vigtige forsyninger med særligt fokus på at beskytte kvinder og piger. Taliban har forbudt kvinder at arbejde for visse NGO'er. Samtidig må kvindelige patienter i Afghanistan ikke tilses af fx mandlige læger, hvilket medfører store udfordringer for nødhjælpsorganisationerne.

Bodil

TRAVELERS´CHOICE 2020

BO CENTRALT
I KØBENHAVN

- Mærk historien og den familiære stemning på et af københavns ældste hoteller.
- Bo tæt på alle byens seværdigheder og en masse eventyrlige oplevelser.
- Vores populære morgenmad er inkluderet i prisen.

BOOK I DAG PÅ WWW.HEBRON.DK

HOTEL HEBRON
COPENHAGEN

Benjamin Hyttel var den første på "podiet", da dette års tirsdagssamlinger skulle skydes i gang. Han tog udgangspunkt i et vers fra Johannesevangeliet. Fotos: Hedemølle Efterskole

På Hedemølle Efterskole holder eleverne tirsdagssamlinger:

"Det er bare noget helt særligt, når man står der foran sine venner"

Dorthea Hartman Hørlück Manø og Emma Leth Poulsen oplevede sidste skoleår, hvordan tirsdagssamlingerne på Hedemølle Efterskole gjorde indtryk på dem. I dette skoleår har de valgt at føre initiativet videre, og de oplever stor opbakning fra vennerne.

Det er intenst og nærværende på en helt særlig måde, når eleverne på Hedemølle Efterskole mødes til tirsdagssamlinger, hvor de på eget initiativ holder andagt og deler vidnesbyrd med hinanden, fortæller skolens forstander, Kristian Wesenberg Andersen.

Som elev på Hedemølle Efterskole er man vant til, at der bliver holdt andagter og bibeltimer, men de nystartede tirsdagssamlinger er nu alligevel noget helt særligt. Her er det ikke en lønnet lærer, der står for oplægget, men derimod eleverne selv, så det hele er båret af frivillige elevkræfter.

I sidste skoleår kom samlingerne først i gang ved juletid, men i indeværende skoleår havde eleverne kun været på Hedemølle i to uger, før den første tirsdagssamling var arrangeret.

I skrivende stund er der blevet holdt to samlinger, og her har i omegnen af 50-60 af skolens 95 elever valgt at bruge deres formiddagspause tirsdag på at møde op til det frivillige initiativ.

Deler liv og tro

Det er to af eleverne fra 10. klasse, 16-årige Dorthea Hartman Hørlück Manø og 15-årige Emma Leth Poulsen, som står bag initiativet. De er begge i gang med deres andet år på Hedemølle Efterskole, og de oplevede sidste år, hvor stærkt det var for det åndelige fællesskab at få gang i samlingerne.

"Det var så fedt sidste år, og derfor var vi ikke i tvivl om, at vi skulle have det op at køre igen i år. Det giver bare noget helt særligt at være sammen med sine kammerater om det at dele liv og tro på den måde," siger Dorthea Hartman Hørlück Manø, som har stor respekt for de af vennerne, der tør stille sig op og holde en andagt eller et vidnesbyrd.

Emma Leth Poulsen er enig og synes, at der på de første tirsdagssamlinger har været en ganske særlig og intens stemning.

"Man kan virkelig mærke, at folk tager det seriøst og bakker hinanden op. Det kan være meget sårbart at stå der foran sine venner, så det har været så dejligt at mærke, hvordan folk roser og anerkender hinanden," siger hun.

Til de første tirsdagssamlinger spurgte Dorthea og Emma – for lige at kickstarte initiativet – nogle af kammeraterne om at holde oplægget, men allerede efter den første samling begyndte eleverne selv at byde sig til, og det har gjort planlægningen af de kommende samlinger til en ret overskuelig opgave for de to.

> *"Det giver bare noget helt særligt at være sammen med sine kammerater om det at dele liv og tro på den måde."*
>
> *Dorthea Hartman Hørlück Manø*

"Vi hjælper gerne eleverne med emner, hvis de har brug for det, men det er der ingen, der har efterspurgt endnu," siger Dorthea Hartman Hørlück Manø, som kalder tovholdernes opgave meget overskuelig.

"Vi prikkede et par stykker på skulderen til de første samlinger, men derefter er det bare væltet ind med tilsagn fra elever, der gerne vil holde oplæg. Jeg tror, vi har en plan klar næsten helt frem til jul, så det er virkelig noget, der er stor opbakning til og stor interesse for," supplerer Emma Leth Poulsen.

Rigtig god oplevelse

16-årige Benjamin Hyttel er andetårselev. Han var den første til at holde en tirsdagssamling, og han var ikke i tvivl om, at han ville sige ja, da Emma og Dorthea spurgte, om han havde lyst til at lægge for.

"Jeg synes, det er et fantastisk initiativ, så selvfølgelig ville jeg det," siger Benjamin Hyttel, som valgte at læse et vers fra Johannesevangeliet og knytte nogle personlige kommentarer til det.

"Man kan sætte en lovsang på, man kan holde et vidnesbyrd, en andagt eller noget helt andet. Jeg holdt andagt over "Den lille bibel" – altså Johannesevangeliet kapitel 3 vers 16. Det gjorde jeg, fordi det er så grundlæggende og vigtigt, hvad der står i det vers. For mig er det præcis dét, det hele handler om. Nogle gange kan man godt høre og læse så mange detaljer i Bibelen, at man næsten glemmer hele grundlaget for kristendommen, som jo er Guds kærlighed til os mennesker," siger han.

Tirsdagen efter var det 16-årige Lucia Aviaja Lykkehøj Lunds tur til at holde oplæg. Hun er først lige begyndt på Hedemølle Efterskole her i august, så det var grænseoverskridende for hende at stå foran venner og veninder og fortælle om det bibelvers fra Matthæusevangeliet, som betyder allermest for hende.

"Det er et vers, Gud har mindet mig om flere gange, så jeg ville gerne dele det med andre. Jeg var meganervøs inden tirsdagssamlingen, men det var bare en rigtig god oplevelse for mig. Dem, der møder op og lytter til vores samlinger, er meget seriøse omkring det, og det gav mig ro. Og bagefter var mange af mine venner henne forbi mig for at give mig komplimenter, så det var bare rigtig dejligt," siger Lucia Aviaja Lykkehøj Lund.

Elevernes initiativ

Lucia og Benjamin er enige om, at det kan noget ganske særligt, når det er eleverne – vennerne – der holder oplægget.

"Jeg tror, der er mange, som får mere ud af det, når det er en af deres venner, der står foran dem i stedet for en lærer. Det er nok lidt lettere at relatere til det, der bliver sagt, når det er en jævnaldrende, der siger det," siger Benjamin Hyttel, som bakkes op af Lucia Aviaja Lykkehøj Lund, der kan mærke, at det virkelig betyder noget for de andre elever.

"Det er noget, vi som elevflok har valgt. Det er vores initiativ, og det er os, der gennemfører det uden lærerne. Det gør noget godt for fællesskabet og bringer os tættere sammen," siger hun.

Håbet er, at endnu flere dukker op til tirsdagssamlingerne, så alle får "endnu mere Gud ind i hverdagen", som de sammen udtrykker det.

"Og det fedeste kunne jo være, at en af de elever, som ikke i forvejen er kristen, i løbet af skoleåret står deroppe foran os andre med en andagt eller et vidnesbyrd. Det ville være så fedt," slår Benjamin Hyttel fast.

Red

Keramik former ikke bare leret, men også eleverne på Grejsdalens Efterskole

Valgfaget 'Keramik' er populært på Grejsdalens Efterskole, som nu for alvor har sat det kreative i spil i skolens nye kunsthus.

Af Leif Kruse, forstander

Krea og kunst vinder frem overalt i Danmark, og mange danskere er blevet optaget af at dreje ler og skabe egne produkter i keramik. Eleverne på Grejsdalens Efterskole er rigtig glade for valgfaget keramik, hvor lærer Dina Pedersen har let ved at fylde holdet.

Dina har egen keramikværksted og er således meget kompetent til at undervise efterskoleelever i faget. Dina og et par elever fortæller her om, hvad de er optaget af.

Hvorfor er keramik så sjovt at arbejde med?

Othilia: "Det er rigtigt skønt at arbejde med noget i hænderne. Og dejligt, at det er i 3D. Ofte så er vi jo kreative i 2D. Man kan få nogle brugbare ting ud af det - dyr, kopper osv."

Cornelia: "Når vi arbejder med ler, er det sjovt at kunne forme ting. Og hvem har lige en drejeskive derhjemme…? Så det er sjovt at få lov at prøve her."

Hvad er den største udfordring i keramik?

Othilia: "At få kontrol over leret på drejeskiven. Det er også en udfordring, at leret ikke tørrer ud."

Cornelia: "At få det til at lykkes. Man skal ikke blive sur over, hvis ikke det lykkes første gang. Så prøver jeg bare igen."

"Det er rigtigt skønt at arbejde med noget i hænderne. Og dejligt, at det er i 3D. Ofte så er vi jo kreative i 2D. Man kan få nogle brugbare ting ud af det - dyr, kopper osv," siger Othilia, der her får hjælp af lærer Dina Pedersen

"Når vi arbejder med ler, er det sjovt at kunne forme ting. Og hvem har lige en drejeskive derhjemme…? Så det er sjovt at få lov at prøve her."

Elev Cornelia

Er du vild med sport? - Elsker du boldspil?
Måske er du til rytmisk gymnastik eller spring?
På Frøstruphave Efterskole har vi et bredt udvalg!

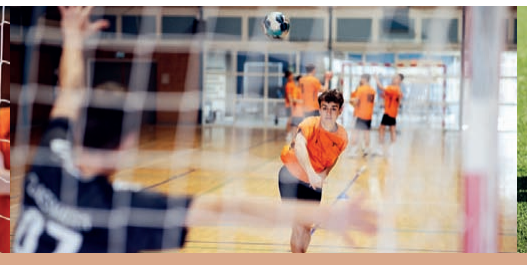

Vi har 11-mands kunstgræsbane

HÅNDBOLD

Linjefag og op til 3 ugentlige træninger
Deltager i Efterskoleturneringen/DM
Talenttræner fra Skjern Håndbold
Samarbejde med lokal klub - også kampe

FODBOLD

Linjefag og op til 3 ugentlige træninger
Deltager i Efterskoleturneringen/DM
Træning med Superliga-legende
Kampe i Skoleligaen

VOLLEYBALL

"SuperLeague"
Efterskoleturneringen

BADMINTON

Stævner og kampe
mod andre efterskoler

SPRING

RYTMEGYMNASTIK

GOLF - ULTIMATE - FLAGFOOTBALL - MOUNTAINBIKE - MED MERE...

EFTERSKOLE MED ET STÆRKT KRISTENT FÆLLESSKAB

6 LINJEFAG:
MUSIK - OUTDOOR OG ADVENTURE - KUNST OG KREA - HÅNDVÆRK - HÅNDBOLD - FODBOLD
- OG EN MASSE ANDRE VALGFAG

"På FE får du et fællesskab, der ikke kan sammenlignes med noget andet. Her bliver alle accepteret og taget med - og det er en overordnet indstilling. Noget, der gør fællesskabet helt specielt, er, at Jesus er i centrum, og det kan tydeligt mærkes på, hvordan vi behandler hinanden."
- Emma, elev 23/25

Frøstruphave Efterskole

Velkommen til Efterskolernes Dag
28. september
13 - 17

Erfaren terapeut skriver nænsomt om depression, angst og sorg

Anmeldt af Kirsten Krog

For omkring 40 år siden skrev teolog og dengang bibelskolelærer Eleonora Skov Andersen bogen "Depressionens udfordringer". Efter mange års erfaring som familieterapeut ved Sankt Lukas Stiftelsens rådgivningstjeneste er hun blevet opfordret både af tidligere bibelskoleelever og af klienter fra sin tid som terapeut til at få udgivet en opdateret udgave af bogen. I stedet er det blevet til bogen "Bag vandfaldet. Om depression, angst og sorg".

Forfatteren understreger, at der er tale om en opslagsbog, og det er da også svært at forestille sig, at en deprimeret person eller en tynget af sorg vil være i stand til at gennemlæse alle bogens næsten 400 sider ud i ét stræk. Til gengæld er der klare adskilte kapitler, så man kan plukke det ud, der lige passer på ens egen situation. Eleonora Skov Andersen kommer således langt omkring, og der vil være noget til hjælp for stort set enhver problemstilling indenfor bogens tre hovedemner. Fx kan man læse om alt fra selvmord, vrede og spiseforstyrrelse over psykopati og misbrug til betydningen af sund kost, venner, humor og kreativ udfoldelse under depression, angst og sorg. På samme måde kommer forfatteren ind på forældreskab og ægteskab.

Grundstrømmen igennem hele bogen er Guds omsorg, nåde og kærlighed – også der, hvor den deprimerede og angste ikke kan mærke og gribe om den.

Der er en nænsomhed i måden, de sårbare emner behandles. Psykisk sygdom tages alvorligt, men gøres ikke til noget mærkeligt eller "farligt", for sårbarheden bærer vi alle rundt på i større eller mindre grad, og den er en del af livet.

Noget, der gør denne omfangsrige og fagligt kompetente bog med så tungt et emne let at læse, er dens mange litterære indslag bl.a. i form af digte og salmer. Dertil kommer billeder af forskellige kunstværker, der underbygger teksten.

Også forfatterens eget sprog er billedrig, hvilket bløder op på det mere tungt faglige indhold og anskueliggør pointerne.

Gennem hele bogen sætter Eleonora Skov Andersen sig selv på spil, når hun fortæller om egen erfaring med depression, svære tanker i forbindelse med morens selvmord og dyb sorg, da hun og hendes mand mister sønnen Stefan, der var dværg.

Dette og mødet med de mange, hun har haft i terapi og sjælesorg, er nok baggrunden for, at man fornemmer en dyb respekt og forståelse for den psykisk lidende, når man læser bogen. Der er en nænsomhed i måden, de sårbare emner behandles. Psykisk sygdom tages alvorligt, men gøres ikke til noget mærkeligt eller "farligt", for sårbarheden bærer vi alle rundt på i større eller mindre grad, og den er en del af livet.

En smuk bog, der varmt kan anbefales til alle med forskellige psykiske lidelser, til deres venner og familie og til dem, der på den ene eller anden måde arbejder med dem. Med andre ord er den relevant for alle.

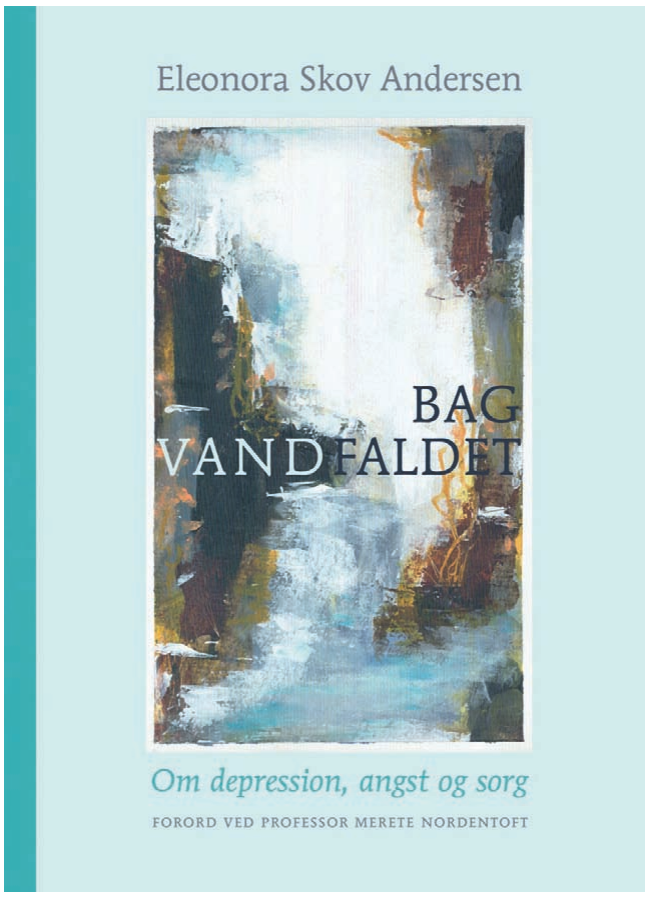

Eleonora Skov Andersen: Bag vandfaldet. Om depression, angst og sorg
416 sider. 299,95 kr.
Forlag: Lohse

Kald til bøn og refleksion

Anmeldt af Edith Theis-Nielsen

Thomas Baldurs nye bog 'Byen kalder Gud' inviterer han til ærlig, jordnær dialog med Gud i teksterne 'nybrud' og 'urbane hjertesuk', mens 'uforfærdede bekendelser' er Baldurs egne bekendelser henvendt til den treenige Gud; de er bevidst udfordrende og frisættende. Introduktionen forklarer fint hvorfor.

Det er berigende at læse bønnerne frit oversat som digte med fængende titler. De italesætter, hvordan bibeltekster som bønner kan modvirke desillusioneret tro, når man oplever en verden og hverdag, der ikke ser ud til at hænge sammen med Guds løfter og Bibelens ord.

Baldur opmuntrer læseren til selv at forholde sig reflekterende til teksterne. "Jeg tror ikke – jo, jeg tror" skriver han flere gange, så læs med omhu! De uddybende slutnoter er spændende læsning, da de bl.a. belyser oversættelser fra originalsprogene til forskellige bibler. Bogen kan evt. bruges til studiekreds og andagt.

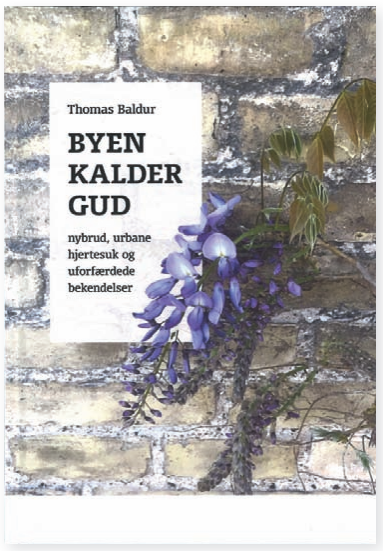

Thomas Baldur har virket som frikirkepræst i 17 år og har tidligere udgivet bogen "Jorden kalder Gud".

Ærlig jordnær dialog med Gud

Teksterne er skrevet oprigtigt, reflekterende om, hvordan kristen tro med bibel i hånden kan kalde på eftertanke. Uden lette fortolkninger, snarere en kredsen om emnerne i klart sprog.

Hvert afsnit indledes med et piktogram, som illustrerer, om bønnerne er fra hjertet, Bibelen, reolen eller sangbogen og tankebobler til tænkepauser i "uforfærdede bekendelser". De poetiske tekster er med fast grund i Bibelen jf. fodnoterne. Her er kreativ inspiration til at forme egne bønner ud fra Bibelen i tro evt. krydret med tvivl og anfægtelse. Og det hjælper at bladre frem og tilbage mellem bønner, slutnoter og bibel.

Bøn, poesi og Bibelen

I første del, "Nybrud", føres læseren i bøn gennem Markusevangeliet, der ligesom de øvrige evangelier går fra nyskabelse til nybrud, da Gud gør sig til et med os mennesker i Jesus og sidenhen det første menneske oprejst til evigt liv. Her er bønner fra Bibelen iblandet bønner både fra hjertet og sangbog. Baldur foretrækker ordet 'oprejst' fremfor 'opstået' om opstandelsen.

I anden del "Urbane hjertesuk", dvs. byen kalder, er bønner om nu og her at være menneske i relation til Gud og mennesker i den verden, Gud har givet os ansvar for. Her skriver Baldur, at en forvrænget syndsforståelse i århundreder har vist sig destruktiv. Derfor har han meget fokus på synd og syndsforladelse i bønner og bekendelser.

Bekendelser og teologiske slutnoter

I tredje del tager Baldur livtag med emner, som kan virke kontroversielle og evt. forstås som værende i familie med "alles frelse" troen, men sådan er det måske ikke helt. Derfor er det vigtigt at læse slutnoter fx. "Alle eller nogle?", fortabelse, Gehenna, Jesu Kristi trofasthed og meget mere.

Bagerst er også en lang litteraturliste samt oversigt over bønner. Det viser, hvor grundigt bogen er researchet og bygger på mange års erfaring og levet trosliv. Bogen er en forlængelse af den første "Jorden kalder Gud" udgivet i 2015. Thomas Baldur har et omfattende CV og har været frikirkepræst gennem 17 år.

Thomas Baldur: Byen kalder Gud – nybrud, urbane hjertesuk og uforfærdede bekendelser
396 sider. 250 kr.
ProRex Forlag

Foto: George Welver

Iris Dampe er sangskriver og drømmer om at videregive sin passion til unge

31-årige Iris Anna Dampe er sangskriver og en del af både kristne og ikke-kristne sangskrivningsfællesskaber. Hun brænder for at undervise og videregive sin passion til de ældste folkeskoleklasser. Hun mener nemlig, at sangskrivningsprocesserne kan være et effektivt pædagogisk redskab i unges dannelse.

Iris har selv oplevet mobning og fandt i den forbindelse ud af, hvordan sangskrivning også kan være et pædagogisk redskab.

Af Lisbeth Møller Jepsen

"Jeg kan godt lide at sige noget i sangene med få ord, så mine sangtekster er med tiden blevet enklere og mindre teksttunge. Det har været en proces for mig også at spille sangene for andre, fordi de er personlige. Når jeg har spillet dem for andre, bliver de ofte rørt af sangene, hvilket har gjort det lettere for mig."

Iris Anna Dampes interesse for sangskrivning begyndte i det små på Mariager Højskole for cirka ti år siden. Inden da havde hun skrevet dagbog, kort, hilsener og digte, Hun var altså vant til på at omsætte sine tanker til ord. Det er sandsynligvis også noget af grunden til, at hun synes, at sangskrivningsprocessen er berigende. Sangskrivningen tog for alvor fart, da hun på diakonhøjskolen i Aarhus fik for vane at spille guitar og øve sig i det.

"Jeg synes, det var ret svært at spille guitar, men lånte diakonhøjskolens klassiske guitar. Jeg lærte nogle meget simple akkorder og sange, og jeg nød at sidde og spille guitar for mig selv."

Sangskriværkested

For at træne og udvikle sangskrivningsgaven, som Iris tænker, at Gud har givet hende, har hun været på forskellige kristne kurser i lovsangsskrivning. Der hvor hun oftest er at finde, når det gælder sangskrivning, er dog i Aarhus sangskriværksted (ÅSV).

På foreningens hjemmeside står der: "Aarhus sangskriværksted - Danmarks største sangskriverfællesskab".

Siden 1998 har Aarhus sangskriværksted været et samlingspunkt for sangskrivere i Aarhus, Danmark og Europa. En oase af kreativitet og mangfoldighed, drevet af frivillige ildsjæle med udgangspunkt i sangskrivningens håndværk.

I ÅSV kan man mødes fire gange om måneden enten til sangskrivningsværksted eller på en café med åben mikrofon, hvor man optræder med en eller flere af sine sange.

Til sangskrivningsværkstederne er det ofte en mindre gruppe på 4-6 sangskrivere, der mødes. På caféaftenerne, som foregår på to andre caféer i byen, er der nogle gange op til 30 sangskrivere.

Når Iris primært skriver sine kristne sange i en ikke-kristen sammenhæng, er det, fordi hun synes, det er et dejligt fællesskab at være med i. Hun har oplevet det nemt at dele sine kristne sange der.

"Når man skriver sange sammen eller får feedback på sine sange, og også hører andres sange, får man et stort indblik i hinanden. Sangene er personlige, og man gør sig åben og sårbar ved at lukke andre ind i den kreative proces."

Det er måske også en af flere grunde til, at Iris hurtigt følte sig som en del af fællesskabet.

> ***"Når man skriver sange sammen..., får man et stort indblik i hinanden. Sangene er personlige, og man gør sig åben og sårbar ved at lukke andre ind i den kreative proces."***

"Det er ikke så tit, jeg oplever så megen åbenhed i en gruppe med stor forskellighed i alder, og hvor man er i livet. Jeg vil hellere end gerne dele Jesus og de sange, jeg skriver, med andre på en måde, som jeg virkelig selv nyder."

Troen på Jesus er en naturlig del af Iris' liv

Iris er vokset op i en familie, hvor troen på Jesus har fyldt i hverdagen. Hun har fire brødre og er selv den midterste i søskendeflokken. Hun har troet på Jesus, så længe hun kan huske og nyder at tale om tro. De sidste ti år har Iris generelt erfaret en naturlig åbenhed for at tale med andre om den kristne tro.

"Jeg er i tvivl om, hvor meget af det, der handler om, at jeg selv føler det naturligt at tale om min tro. Jeg går gerne ind i samtaler om tro, der hvor det opleves naturligt for mig."

Både kirken og det kristne fællesskab generelt har en stor plads i hendes hverdag. Det betyder, at hun som en selvfølgelighed ofte fortæller om, at hun var til gudstjeneste.

Når hun i samtale med ikke-kristne præsenterer noget, der er en del af hendes hverdag som kristen, afventer hun som oftest, om den anden spørger yderligere ind til det. Hvis vedkommende gør det, snakker hun som regel videre om troen.

Guds ledelse i studievalg

Iris arbejder som pædagog i en børnehave. Hun går med et kors i halskæden, hvilket både børn og voksne jævnligt spørger til.

Iris har og har altid haft forskellige interesser og ting, som hun oplever, hun er god til. Derfor overvejede hun blandt andet at studere fransk eller at uddanne sig som folkeskolelærer. Hun tog også en frikirkelig teologiuddannelse på Mariager Højskole.

Hun valgte pædagoguddannelsen på diakonhøjskolen i Aarhus, fordi hun oplevede, hvad hun beskriver som Guds klare ledelse i forhold til valget.

En nat i november 2015 på højskolen i Mariager havde Iris en usædvanlig oplevelse.

Hun vågnede og kiggede på klokken, den var 4. Hun husker oplevelsen, som var det i går. Hun havde meget intense tanker om, at hun skulle flytte til Aarhus.

Iris fortalte ikke nogen om sin natlige oplevelse, men tankerne om Aarhus var vedholdende, og de varede hele dagen. Hun bad om forbøn, fordi tankerne fyldte meget for hende.

Fra forskellige sider og på forskellige måder bekræftede Gud – samme dag og senere – at det var hans vilje for hende.

"Det var overhovedet ikke det, jeg selv havde tænkt, så jeg brugte noget tid på at komme overens med tanken om at flytte til Aarhus. Jeg havde tænkt og regnet med, at jeg skulle tilbage til København, hvor min familie bor."

Sangskrivning som pædagogisk redskab

Det var i Iris' fritid, mens hun gik på Diakonhøjskolen, at hun begyndte at lære sig selv at spille guitar. En kompetence, der satte skub i udviklingen som sangskriver.

Det kan være en lang proces at skrive sange. Nogle af de første sange, hun skrev i 2018 og 2019, er først ved at være færdige nu.

Der er også en stor bredde i, hvad man vælger at skrive om. For Iris er processerne berigende, og hun får bearbejdet sine følelser.

Da Iris gik i folkeskolen, blev hun mobbet. Hendes lærer udfordrede hele klassen til at skrive et digt om mobning.

Efterfølgende satte klasselæreren melodi til digtene, som også blev brugt både i en musical på skolen og i et kor.

"Det var min første oplevelse med sangskrivning som pædagogisk redskab."

Iris har bearbejdet traumerne gennem samtaler og oplever sig i dag ikke begrænset af mobningen fra dengang.

Det ligger Iris på hjerte, at børn og unge har relationer med voksne, som er nærværende og opmærksomme på, hvad de går igennem. Relationer, hvor der er en høj grad af fortrolighed og tillid, så børn og unge ikke går helt alene med deres tanker, følelser og overvejelser om nutiden og fremtiden.

I den forbindelse har Iris tænkt en del over, at sangskrivningen har givet hende rigtig meget. Hun har også oplevet en pige på 8-9 år, som skrev og optrådte med sin egen sang.

Noget af det, som Iris tænker, at sangskrivning som kreativ proces kan bidrage til, er styrkelse af både selvtillid og selvværd, Sangskrivningen er en måde at udtrykke og bearbejde følelser, og når man deler noget personligt og sårbart og får positiv feedback på det, vil det styrke selvfølelsen. Skriver man sange sammen med andre eller modtager andres feedback i skriveprocessen, kan det styrke evnen til at samarbejde med andre.

Derfor ønsker hun at lave workshops for fx efterskoleelever, der har en kreativ linje eller interesse for at synge og skrive musik. Hun vil gerne ud til såvel kristne som ikke-kristne efterskoler.

Efter Iris begyndte at skrive sange, er hun vokset i at turde mere, både inden for sangskrivning og helt generelt på andre livsområder. Hun har fået mere mod. For hende har det været positivt at dele noget, der er personligt og sårbart, med andre.

"Det opmuntrer mig meget, når jeg har skrevet og delt en sang, som andre bliver berørt af. Når lytterne kan genkende de svære følelser, som jeg skriver om. Når jeg oplever dét, bliver det generelt nemmere at være helt åben om mit liv."

"Det opmuntrer mig meget, når jeg har skrevet og delt en sang, som andre bliver berørt af. Når lytterne kan genkende de svære følelser, som jeg skriver om."

For Iris er det også vigtigt at være bevidst om, at man, når man skriver sange, selv kan vælge om man vil skrive om Gud eller ej. Sange, som man selv skriver, kan hjælpe med at bearbejde forskellige følelser, og sangene er et kreativt udtryk med plads til fortolkning hos lytterne.

"Nogle gange får andre noget ud af sangene, som jeg ikke havde tænkt, og det, synes jeg, er dejligt. Jeg husker særligt en episode med en fyr, der kommenterede meget positivt på den sang, som minder mest om en lovsang. Han fortalte mig, at, han synes, det var den bedste af mine sange, og at han håbede, at jeg ville spille den igen til min næste koncert."

Temaer og øvelser

Iris skriver blandt andet om Guds kærlighed på forskellige måder. Om at være et sårbart menneske og det svære ved at være menneske. Hun tror og har også erfaret, at når hun spiller sine sange, åbner det ofte gode samtaler

"Hvis man ved at bruge ord kan male et billede for tilhørerne, kan sangen og ordene tolkes af dem, der hører sangene."

Når Iris har skrevet sange med andre, bliver hun også inspireret.

Med et smil på læben fortæller hun om en samskrivningsoplevelse, hvor hun sammen med en anden pædagog skrev om, hvordan det føles altid at være det barn, som bliver hentet lige inden lukketid.

Det var en sangskrivningsøvelse med forskellige benspænd – altså retningslinjer i øvelsen, som rammesætter skriveprocessen. Sådanne øvelser bruges for at udfordre og udforske sangskrivernes kreativitet.

"Jeg drømmer om at give noget af det videre, som jeg selv har erfaret. Jeg vil gerne undervise unge i sangskrivning og afprøve forskellige tanker og ideer med elever. Det kan både være enkeltstående dage eller forløb over flere gange. Sangskrivning egner sig godt til at lave sammen i en workshop. Efter workshoppen kan man arbejde videre med sangene individuelt eller i grupper. Det er også dejligt, hvis man kan få indspillet sangene."

Koncert og nye ideer

I forbindelse med Aarhus Festuge arrangerede Iris sammen med flere fra Haven Aarhus en begivenhed for sangskrivere.

Der var mulighed for spisning og åben mikrofon, hvor man kunne dele sine sange. 25-30 deltog i arrangementet. Hun planlægger at gentage succesen til næste års festuge.

Inden da er det hendes plan at koordinere flere lignende arrangementer.

Iris drømmer om at få plads til at prøve sangskrivningsværkstedstanken af og at kunne give passionen for sangskrivning videre. Om hun kommer til at leve af det eller ej, ved hun ikke, men hun vil gerne erfare, hvordan det er at videregive det, som hun brænder for.

Iris er en del af den apostolske kirke, Haven Aarhus, hvor hun blandt andet medvirker som lovsangsleder.

"Gud har givet mig en gave, som jeg tror på, det er vigtigt, at jeg bruger og giver det videre, som jeg brænder for," slutter Iris smilende.

Iris Anna Dampe under festugen, hvor hun sammen med andre fra frikirken Haven Aarhus arrangerede en begivenhed for sangskrivere. Foto: Tanya Lasovsky

Fri Fagskole: Et nybrud i den kristne efterskoleverden

På Løgumkloster Efterskole starter et helt nyt og anderledes 10. klasses koncept til næste skoleår.

"Vi tror på, at det er lige så værdifuldt at være dygtig til det praktiske som det boglige."

Fra august 2026 opgraderer Løgumkloster Efterskole sit tilbud indenfor værkstedsog erhvervsrettet undervisning ved at oprette landets første kristne Fri Fagskole i kombination med deres eksisterende efterskoletilbud.

Elever på den Fri Fagskole i Løgumkloster kommer til at dele rammer, værelser, ture, måltider, valgfag, linjefag, andagter, lovsangsaftner og dagligdag med efterskoleeleverne. Den væsentligste forskel er, at når efterskoleeleverne går i klasselokalerne til boglig undervisning, så går Fri Fagskoleeleverne i værkstederne til praktisk undervisning.

Klædt på til erhvervsuddannelser

Hvor det almindelige efterskoletilbud med boglig undervisning og folkeskolens afgangsprøver traditionelt har været optaget af at forberede eleverne til gymnasiale uddannelser, så er den Fri Fagskole et skoletilbud med fokus på at forberede eleverne til en erhvervsuddannelse. Her skal mindst 1/3 af undervisningen være praktisk og rette sig direkte mod praktiske erhverv og uddannelser.

"Folkeskolen egner sig godt til dem, der er gode til at sidde stille på en stol, men masser af elever er druknet i det system – ikke fordi de er dumme eller dovne, men fordi skolen igen og igen udfordrer dem på og udstiller det, de har svært ved. Og værre endnu, så oplever vi alt for ofte elever, for hvem det har kostet på selvværd og trivsel," forklarer Jørn Nørgaard, der er forstander på Løgumkloster Efterskole.

Med Fri Fagskole ønsker Løgumkloster Efterskole at lave et tilbud, hvor de her elever kan få lov til at sprudle og være stolte over det, de kan.

Selvværd, stolthed og trivsel for alle elever

Den Fri Fagskole kan også være en mulighed for at prøve sig selv af i det praktiske, hvis man f.eks. er i tvivl om hvilken uddannelsesvej, man gerne vil gå. Det kan sagtens lade sig gøre at vælge en gymnasial uddannelse efter et ophold på en Fri Fagskole, men vælger man en erhvervsuddannelse, så kan et ophold på en Fri Fagskole træde i stedet for første grundforløb.

"Vi tror på, at en Fri Fagskole med et kristent menneskesyn kan være en reel gamechanger, der kan give selvværd, stolthed og trivsel igen til en gruppe elever, som måske ofte er blevet overset eller misforstået," udtaler forstanderen og fortsætter med at forklare, at det praktiske sigte i en ramme af kristne værdier kan blive en uvurderlig ballast for de unge, før de skal videre i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet.

På efterskolen i Løgumkloster, der er tilknyttet Luthersk Mission, bliver der mulighed for at tage et Fri Fagskoleophold som en 10. eller 11. årgang. Man skal altså have afsluttet 9. klasse (eller være fyldt 16 år) for at blive elev på den nye kristne Fri Fagskole.

Fire linjer

Allerede fra august 2026 får Fri Fagskoleeleverne i Løgumkloster mulighed for at vælge mellem fire forskellige linjer: Care, gastro & event, design & Maker og håndværk. Undervisningen på de enkelte linjer bliver varetaget af faglærte undervisere, og der bliver rig mulighed for praktikophold i løbet af året.

10. klasse for både de boglige og de praktiske

Rigtig mange unge mennesker vælger i dag at tage 10. klasse på efterskole som et modenhedsår, før de skal videre med en gymnasial- eller erhvervsuddannelse, men behøver det modenhedsår egentlig at indeholde boglig undervisning?

På Løgumkloster Efterskole har man altid både haft elever, der har været optaget af det boglige, og elever, der har været optaget af det praktiske, og de glæder sig til fremover at kunne ligestille den praktiske og den boglige undervisning.

"Vi glæder os helt vildt til at slå dørene op til det her nye tilbud og give den enkelte elev meget bedre muligheder for at vælge den undervisning, der er relevant for dem," slutter Jørn Nørgaard.

Redaktionen

Møder & Arrangementer

Kom og hør
Henri Nissen taler
OBS. Gudstjenesten starter kl.10.00
• Søndag 21. September 2025 Kl. 10:00
• SOZO Gospel Kor synger

www.Nyt-Haab.dk
Tlf. 71 95 79 17
Damhus Boulevard 28
2610 Rødovre
PINSEKIRKEN
NYT HÅB
Lovsang og bedemøde hver Onsdag kl 18:30
Alle er velkommen!

Annonceafd.: 2681 7718
annoncer@udfordringen.dk
Oversigt over priser og deadlines:
Udfordringen.dk/Annoncer

Stillinger

ER DU VORES NYE PRÆST?
Galten valgmenighed er...
• Et favnende og åndsfyldt menighedsfællesskab med fokus på udrustning til tjeneste. Vi ønsker at nå mennesker gennem evangelisation og diakoni og øge synligheden i lokalområdet.
Du er...
• En klar formidler ind i den samtid vi lever i til forskellige målgrupper, god til at skabe relationer og er struktureret og handlekraftig i hverdagen.
Følg QR-koden og læs mere om vores menighed, og se hele stillingsopslaget
GALTEN VALGMENIGHED

Erhverv

AXELTEK
Industri Elektronik
Reperation af frekvensomformere og Cnc-drev
Nørresundby 25 21 31 67

DEBAT

Kritik som propaganda

Nikolaj Hartung Kjærbye afviser i et læserindlæg i Udfordringen d. 31. aug, at kritik af den israelske premierminister Netanyahu er antisemitisme. Dertil skal retfærdigvis tilføjes, at kritik af ham ikke nødvendigvis er antisemitisme. Men den ensidige kritik minder til forveksling om Goebbels propaganda i 30'erne.

Tag det påståede israelske luftangreb på al Ahli hospitalet 18. okt 2023 med 471 døde. Sandheden var dog kun en flækket flise og 2 døde. Fordømmelserne ville ingen ende tage. Men sandheden var, at det var et af Islamisk Jihads løsgående missiler, der havde ramt forkert. Det gælder 30% af deres missiler. Da mennesker hurtigt glemmer, blev løgnen gentaget året efter i den arabiske verden, hvor hadet til Israel nærmest er en grundtone.

I maj 2024 måtte FN halvere tabstallene for kvinder og børn i Gaza, fordi de af Hamas' sundhedsmyndigheder var blæst ud af proportioner. Nu forsøger Hamas sig så med fokus på sultende Gaza børn. Fint nok, for Hamas og andre selvbestaltede bander stjal 70% af den amerikanske nødhjælp ved brohovedet fra havet. Efterfølgende er tallet steget til 86%. I aftennyhederne 29. aug 2025 interviewes en mor med sultende børn. Hvorfor er de sultende, bliver der spurgt. Moderen: Fødevarerne koster for meget! Sort Børsen forsyner Hamas soldater. Hvorfor anholder såkaldt kritiske danske journalister ikke dette forhold?

Flemming Lau
4200 Slagelse.

Læserindlæg er udtryk for læserens egen holdning. Udfordringen forbeholder sig retten til at forkorte og udelade indlæg. Send dit indlæg til: redaktion@udfordringen.dk

Gudsoplevelser
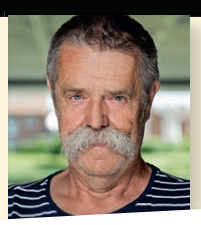
På Facebookgruppen GUDSOPLEVELSER kan du se og høre fortællinger fra mennesker, der har oplevet Gud i hverdagen.
Produceret af Per Bracher

Besøg vores web-shop på Hosianna.dk
Find gaven til:
- brudeparret
- fødselsdagen
- jubilæet
... og meget mere!

webshop
Udfordringens
Hosianna.dk / Bøger / Film / Musik

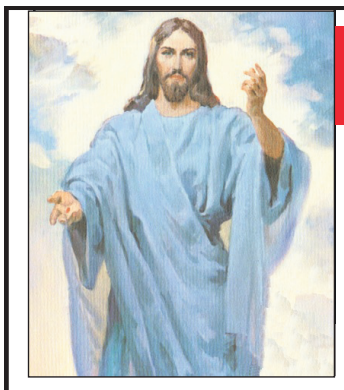
Velkommen i PERLEPORTEN
i Pinsekirken NYT HÅB Damhus Boulevard 28, Rødovre
til Helligåndens aften
HVER SØNDAG AFTEN kl. 19.00
Bus 21 holder udenfor - gratis kaffebord kl. 18.30
Dansk Gospelsang og musik - Bibelord - Tilbedelse
Forbøn for frelse - Åndsdåb og syges helbredelse

Diverse

KØB - GIV - ANBEFAL
TAK FOR
DIN STØTTE
Find din nærmeste
Mission Afrika Genbrug på
missionafrika.dk/genbrug
MISSION AFRIKA Genbrug

Bed&Breakfast i Christiansfeld
Bo på Det Gamle Posthus i verdensarvsbyen Christiansfeld. 1 værelse med 2 sengepladser på 1. sal med adgang til køkken og bad. Kun 400 kr. pr. døgn. Morgenmad kan evt. købes i café Morgenstjernen i samme bygning.
Bestil hos Margit: 4031 0250

Personlige

Bolig og job søges i hele Danmark
Grundet livsskifte søger personlig kristen og frikirkelig, kvindelig pensionist, bolig og job.
Boligen søges i et roligt og stille område på mindst 100 m² med stor have, hvor to store hunde og katte kan boltre sig.
Da jeg har mange interesser og hobbies, vil jeg kunne påtage mig meget forskelligt arbejde - måske noget der vokser i tid og omfang. Jeg er i rimelig god form trods alder, kan begå mig på en PC og forstår engelsk og tysk.
Venlig hilsen, Billetmærke 37-01

Svar på billetmærke-annonce med brev til:
Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld
Mærk kuverten med "Billetmrk. Nr."
- eller send brevet pr. mail i vedhæftet fil til:
billetmrk@udfordringen.dk

Følg Udfordringen på Facebook og Instagram
- hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.

Hvis avisen udebliver...
Hvis avisen udebliver, kan du benytte kontaktformularen på udfordringen.dk - klik på det røde felt 'Udeblev avisen?' midt på siden og udfyld felterne. Så sørger **Bladkompagniet** for efterlevering 1-2 dage efter reklamation.

KFUM søger to soldaterhjemsledere til Letland
Fredericia: Ny kristen friskole søger medarbejdere
OM søger medarbejder til regnskab og administration
Løsning og Korning Kirker søger 2 medarbejdere
Stillinger i avisen eksponeres også på Udfordringens JOBMARKED
udfordringen.dk/job

Bliv klogere på mange forskellige emner...

- I Udfordringens webshop finder du bøger i mange genrer og fra mange forlag

249,-

149,-

Når troen på Jesus koster alt

FORFULGT I IRAN: - En sand historie om forfølgelse, håb og triumf. Selvom islamisk lov forbød Maryam og Marziyeh at dele deres kristne tro med andre, lykkedes det dem i løbet af tre år at uddele 20.000 eksemplarer af Det Nye Testamente. Men i 2009 blev de fængslet. 292 sider.

SØN AF EN TJENESTEPIGE: En sand beretning om en hemmelig troende i Afghanistan, som satser alt for at vidne om Jesus. Af Cristian Nani. Udgivet af Open Doors. 160 sider.

229,95

"På sporet af apostlene har en interessant og overraskende indgang til apostlene, som gør ikke bare apostlene selv, men også traditionen om dem levende. Man får lyst til at følge i forfatterens fodspor til de mange valfartssteder og derudover dykke dybere ned i Det Nye Testamentes fremstilling af dem."

- Kirsten Krog, boganmelder

På sporet af Apostlene
- En rejse ind i hjertet af den tidligste kristendom

Erik Bjerager udforsker de hellige steder, hvor Jesu apostle angiveligt er begravet, og går på opdagelse i deres vedvarende indflydelse på kristendommen.

Bogen er en reportagerejse ind i hjertet af den tidligste kristendom. En rejse, der strækker sig fra Israel til Tyrkiet, Grækenland og Italien over Spanien, Frankrig og Tyskland og til Indien. 248 sider.

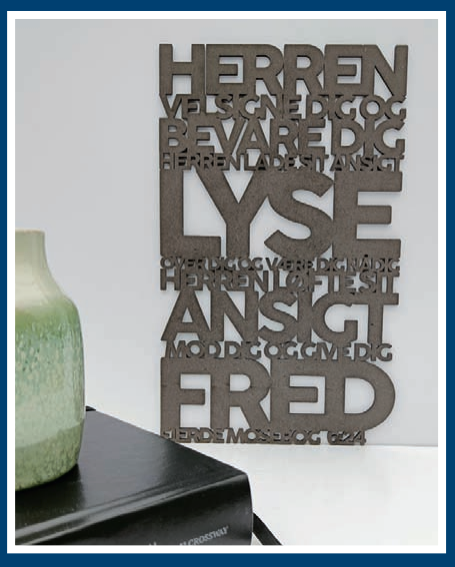

26 forskellige bibelord – se dem på Hosianna.dk

Bibelord til væggen

Mange forskellige bibelord fra både Ny og Gammel Testamente, - se udvalget på Hosianna.dk

Materiale/pris: egetræsfinér 299 kr. eller sort MDF 199 kr.
Mål: 17,5 x 28 cm / 18,7 x 19,7 cm

Billedet kan stilles på en hylde, hænges op med små søm, eller man kan bruge nano-tape. Bibelordet kommer pakket på kraftig karton og i cellofan.

Bibelteksten er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Malte og Maria taler om Jesus

En flot familieandagtsbog af Line Nielsen med hardcoveromslag og farverige illustrationer til hver måned samt en mindre historie til alle årets 365 dage. 299 kr.

De gode (nok) forældre

Bogen er en anledning til at blive klogere på, hvem man er som forældre, og samtidig en mulighed for at spejle sig i – og lære af – andres erfaringer og relevant forskning om, hvordan man er gode *nok* forældre. 299,95 kr.

Af Lise og Frederik Berggren Smidt

Mia Marcher-Hentze:

En vej i det skjulte

Ungdomsroman: 3 unge. 3 hemmeligheder. 3 vanskelige beslutninger. 3 historier, der fletter sig ind i hinanden.

Vil Kasper, Mina og Johannes finde vej gennem livet, dets op- og nedture, kampene med mindreværd og voldsomme tanker, banderelaterede hændelser og uoverskuelige valg?

256 sider. 199,95 kr.

Prorex

SE MERE OG BESTIL I UDFORDRINGENS WEBSHOP - HOSIANNA.DK / 7456 2202

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 36:

Carsten Overgaard Nielsen
8920 Randers NV

Kodeord: *Hummersalat*

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til mail@udfordringen.dk eller til Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 23.9. Vinderen får direkte besked og offentliggøres her på siden den 30.9.25.

Obs! Du kan IKKE benytte Udfordringens portofri kupon til at indsende koden.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, vælg mellem bøger, bibelord i træ, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

Find bøger fra mange forskellige forlag på
Hosianna.dk
Fast fragt på 35 kr. uanset hvor meget du bestiller*
*Gælder ved levering i DK

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

Aase og Per Weber fortæller om liv og tro - og Israel

I anledning af at det den 1. september 2025 var 20 år siden, at Aase og Per Weber gik på pension efter 42 års ansættelse i Ordet og Israel, har Anders Hjorth Vindum besøgt dem i Hinnerup til en snak om tiden i Ordet og Israel. Samtalen kan man lytte med på i Ordet og Israels podcast.

Rigtig mange forbinder fortsat parret med Israel, og Per Weber har i årenes løb, ja helt frem til 2022, talt ved mange møder om landet, som fortsat ligger parret på hjertet. Frem til 2019 arrangerede de også to ture om året til Israel, en turistrejse med Felix Rejser og en seniorrejse for Ordet og Israel.

De får fortsat ofte henvendelser med spørgsmål om, hvad de mener om Israel. Hør mere om dette og find podcasten fra Ordet og Israel via udfordringen.dk/podcast/ /Red.

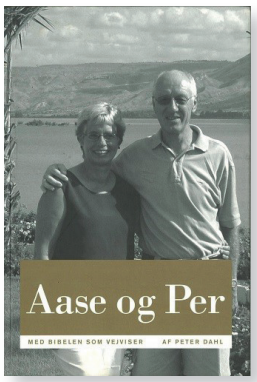

I 2006 udgav Lohse biografien 'Aase og Per – Med Bibelen som vejviser'. Bogen er i dag udsolgt fra forlaget.

Udvalgte programmer på DR / Kristne TV-kanaler

DR1

Søndag 14/9
10.00 Gudstjenesten: Løft blikket og kig op - Sigurd Barrett
I anledningen af Kirkernes Folkemøde sender Gudstjenesten fire programmer fra 'Kirken på hjul' midt i Silkeborg. Et af folkemødets salmer er i år skrevet af entertainer, forfatter og komponist Sigurd Barrett. Derfor inviterer Sofie Østergaard ham med til gudstjeneste og en samtale om, hvorfor vi skal huske at løfte blikket fra os selv og vores eget liv.

Lørdag 20/9
18.50 Før søndagen
"Vi pløjed og vi så'de" er denne lørdag ugens salme i Før søndagen. Katrine Muff og Mathias Hammer introducerer som altid salmen, og denne gang er det DR Vokalensemblet, som synger.
I "Før søndagen" synger Muff, Hammer og DRs kor fra den store danske sang- og salmeskat, der er opbygget gennem århundreder.

Gudstjeneste fra 'Kirken på hjul' midt i Silkeborg. Foto: Egon Rix, DR

DR2

Søndag 14/9
15.00 Gudstjenesten: Løft blikket og kig op - Sigurd Barrett.
Genudsendelse fra DR1 kl 10.00.

KKR-TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:
1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkr.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. På MoreTV via TV, mobil og tablet i hele landet. Læs mere og bestil på moretv.dk eller ring 69 16 16 20 for mere info. Programoversigt på: v.dk/programmer.

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00.
Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk
Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)
Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30.
GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50 - Email: info.scandinavia@god.tv
GOD TV kan ses overalt. Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾. Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)
Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

Kanal 10

Kanal 10 er en norsk tv-kanal, der tjener som platform for forskellige kristne kirkeretninger med en vision om at vise, hvad der sker i kirkerne i Norge. Kanalen sender også danske programmer og indgår i MoreTV pakken. Se mere på www.kanal10.no

Andre kanaler

På Thor 1o vest:
Vision Norge, Gospel Channel
Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:
• SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
• SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
• SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
• SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)
Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30.
Torsdag kl. 16.00. Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15. Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler. BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar. Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Web-tv

GOD TV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv
TBN - Trinity Broadcasting Network: www.tbn.org

Morgenandagten

Du kan se og høre den direkte radiotransmission på P2 af Morgenandagten fra Domkirken i København på DR 2. Sendes alle dage fra mandag til lørdag kl. 8.05.

Radio - Faste programmer om tro på P1

Søndag 14/9
10.03 Gudstjenesten fra Skt. Lukas Kirke, Aarhus stift. 13. s. e. Trinitatis
Prædikant: Vibeke Houmøller.
Organist: Vibeke Astner.
Vært: Malene Fenger-Grøndahl.
Salmer:
DDS 747: Lysets engel går med glans.
DDS 366: Nogen må våge i verdens nat.
DDS 321: O kristelighed!
Kirkesangbogen nr. 805: Hvor kærlighed brænder.
DDS 598: O Gud, du ved og kender.

11.03 Pilgrim - Transformation i kirkelivet (2)
Psykoterapeut Lisbeth Ryelund forklarer, hvad der kan ske i et forhold, under stille vandring i naturen.
Diakonipræst Steen Andreassen introducerer nye perspektiver på diakoni i mødet mellem frivillige og offentlige myndigheder. Desuden et genhør, hvor tidligere minister Svend Auken reflekterer over ensomhed. Vært: Anders Laugesen.

15.03 Hvad ville Jesus have sagt?:
Vi vil allesammen gerne gøre vores bedste. Men det er ikke altid, vi ved, hvad det bedste er.
Og hvem spørger vi, når vi er i tvivl? Hvad med at spørge det, ifølge kristendommen, mest perfekte menneske? Jesus. Hvad ville han have sagt til dig i den situation, du står i? Hvad ville Jesus have sagt: for dig, der elsker Jesus, dig, der ikke ved, hvem Jesus er, og dig, der leder efter argumenter for, hvorfor vi overhovedet nogensinde har fundet på at lave radio om ham. Du kan altid skrive dine spørgsmål til Jesus@dr.dk.

Sognepræst Vibeke Houmøller prædiker søndag 14. september ved den direkte radiogudstjeneste på P1.
Foto: sktlukaskirke.dk

19.03 Ditlev og dæmonerne
Hvorfor findes det onde og dæmoniske udenfor og indeni os mennesker? Det spørgsmål undersøger præst og forfatter Kristian Ditlev Jensen i denne programserie sammen med sin medvært Christoffer Emil Bruun og en række gæster. Med afsæt i Kristian Ditlev Jensens personlige oplevelser med seksuelt misbrug, alkoholisme og psykisk sygdom dykker værterne ned i nogle af livets mørke skyggesider. (Genudsendelse fra lørdag).

Lørdag 20/9
kl. 16.03 Bibelen Leth fortalt
Forfatter Kristian Leth mener, at Bibelen er verdens vigtigste bog. Sammen med journalist Lauge Hendriksen forsøger han at besvare spørgsmålet: Kan vi overhovedet forstå os selv og det samfund, vi lever i, hvis ikke vi forstår Bibelen? Sendes også torsdag kl. 11.03 og 21.03.

Søndag 21/9
10.03 Gudstjenesten fra Lundehus Kirke, Københavns Stift. 14. s. e. Trinitatis
Medvirkende:
Prædikant: Julie Damlund.
Organist: Martin Seier.
Vært: Simon Ankjær Andersen.
Salmer:
DDS 3: Lovsynger Herren.
DDS 1: Guds menighed, syng.
DDS 37: Min Gud befaler jeg min vej.
DDS 858: Åh Gud, vær du min ånde.
DDS 410, v. 7: Hans lys og hans sandhed.
DDS 427: Tak for al din fødsels glæde.

Kristen lokalradio

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

København Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00 Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz
Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne, sender internet-radio 24/7. Kan høres på mobil, iPad mm. ved at hente den globale lydstreamingtjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store. Når appen er installeret, søg efter fri-born.

Arkens radio

Kanal 2 i Esbjerg
Frekvens: 93.5 MHZ
Sydenergi: 90.3 MHZ
Web: arkensradio.dk

Info. om lokalradio og podcast kan sendes til: redaktion@udfordringen.dk

Sådan kan du også være med til at støtte Udfordringens vigtige tjeneste

Giv gaver med skattefradrag via Missionsfonden på konto 9570 - 0006 139450.

Skriv, at du vil støtte:

Projekt 5127 - Avisen Udfordringen

Gaver uden skattefradrag kan indbetales direkte på Udfordringens bankkonto: 7040 1830446 / MobilePay 717371 (Skriv under bemærkninger, at det er en gave).

Obs! Missionsfonden er også godkendt til at modtage testamentariske gaver uden arveafgift. Kontakt Udfordringen eller Missionsfonden på tlf. 47174040 eller via e-mail på adressen: mfond@mail.dk

Tak for din nødvendige forbøn for Udfordringens medarbejdere og frivillige.

Gaver uden fradrag via Udfordringens MobilePay:

MUSIK TJEK

Western Punk

Femte album fra Anchor & Braille er interessant og værd at lytte til.

Det er første gang, jeg støder på dette band, til trods for at de har været i gang længe. Det startede, ved at Stephen Christian, der var forsanger i bandet Anberlin, havde en del sange i overskud, som ikke rigtigt passede i stilen for dette band; og så begyndte han at indspille under dette alias for at få brugt disse sange. Bandet Anberlin lukkede i 2014, men Anchor & Braille kører ufortrødent videre.

Der udkom et par sange i 2007, men den første hele Anchor & Braille plade udkom i 2009 på Tooth & Nail Records, som er kendt for at udgive metal af den lidt tungere udgave.

Officielt er der kun én person i bandet, nemlig Stephen Christian; men han har haft følgende medspillere: Aaron Marsh fra Copeland og Micah Tawlks & Kevin Dailey fra Civil Twilight.

New Mexico er egentlig stille og rolig som plade i det store hele og svær at sætte i kategori. Der er både spansklydene trompeter, som var det en spaghettiwestern-film, lidt punk og så popsange med distortionguitarer i baggrunden; så genren "alternativ" er, hvad der er bedst dækkende som helhed.

Pladen starter med en speaker med baggrundsmusik, som leder op til det punkagtige nummer, Sweet Jesus Knows.

Den anden rigtige sang, Stones, er et rocknummer. Herefter kommer der to "cowboyfilm-lydende" titler: Corrales og Rattlesnake.

Corrales er et stille nummer med cello, klaver og guitar, indtil trommerne kommer ind halvvejs (uden at der bliver mere gang i den af den grund).

Rattlesnake er en smule vildere.

Der er 14 numre i det hele. Tre af dem har titlen Sozo i navnet. Nr. 2 er således Sozo Dos, og så kommer der til sidst en Sozo Tres.

Sozo er det græske ord for frelse, hvilket inkluderer helbredelse og tilgivelse af synder. Dos og Tres betyder to og tre på spansk.

Sozo Dos er en gentagelse af Sozo, bare med spansk guitar og en backing sangerinde. Sozo Tres, som afslutter pladen, er mere stort anlagt end de andre to med trompeter og gospelkor og hammondorgel, og så kommer speakeren fra introen ind igen og gentager, "hvis vi ikke ses på denne side, så håber jeg, vi ses på den anden side".

Mark Bracher

Kunstner: Anchor & Braille - **Titel:** New Mexico - **Genre:** Alternativ - **Download:** itunes.dk - Pris: 89 kr.

Følg Udfordringen på Facebook og Instagram

- hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.

Moses opholdt sig på bjerget i mange dage, så folket tvivlede på, om han ville komme tilbage. De fik derfor Aron til at lave en afgud, en tyrekalv af guld, og de fortalte israelitterne, at det var denne kalv, der havde ført dem ud af Egypten. Derefter dansede folket rundt om guldkalven.

Dansen om guldkalven

"Moses havde nu opholdt sig på bjerget i mange dage, og israelitterne mistede til sidst håbet om, at han nogensinde ville komme tilbage. Derfor gik de hen til Aron og sagde: "Lav os nogle guder, som kan føre os videre, for vi ved ikke, hvad der er blevet af den her Moses, som førte os ud af Egypten."

"Jo, men så skal I bringe mig de guldøreringe, som jeres koner, sønner og døtre går med," svarede Aron.

Så tog de alle deres øreringe af og bragte dem til Aron. Aron smeltede guldet og fremstillede en afgud, som lignede en tyrekalv. Da folket så den, udbrød de: "Se her, alle sammen! Det er den her slags guder, som førte os ud af Egypten!"

Da Aron så folkets begejstring, byggede han et alter foran tyrekalven og meddelte: "I morgen holder vi højtid for Herren!"

Tidligt næste morgen bragte de så brændofre og fællesskabsofre på alteret foran guldkalven. De satte sig ned for at spise og drikke, og så stod de op for at danse foran afguden og more sig.

Da sagde Herren til Moses: "Skynd dig ned fra bjerget! Det folk, du førte ud af Egypten, har begået en stor synd. De har allerede vendt sig bort fra mine befalinger og lavet sig en afgud i form af en tyrekalv. De har tilbedt den og ofret til den. De har oven i købet sagt: Det er den slags guder, som førte os ud af Egypten!"

Herren fortsatte: "Jeg kan se, at Israels folk er egenrådigt og ulydigt. Nu kan det være nok! Jeg vil give min vrede frit løb. Jeg vil udrydde dem alle sammen. Og så vil jeg begynde forfra med dig, Moses, og gøre dig til et stort folk."

"Men Moses gik i forbøn for dem: "Åh, Herre, du må ikke være så vred på dit eget folk, som du selv førte ud af Egypten med vældig magt og mægtige undere...Glem ikke dit løfte til Abraham, Isak og Jakob."

Men Moses gik i forbøn for dem: "Åh, Herre, du må ikke være så vred på dit eget folk, som du selv førte ud af Egypten med vældig magt og mægtige undere. Skal egypterne kunne sige, at Gud lokkede sit folk ud i bjergene bare for at udrydde dem? Lad dog din brændende vrede kølne af, så du ikke gør alvor af at udrydde dit folk. Glem ikke dit løfte til Abraham, Isak og Jakob.

Du svor jo ved dig selv, at du ville gøre deres efterkommere talrige som himlens stjerner og give dem det land i arv og eje, som du har lovet skal være deres for evigt." Da gjorde Herren ikke alvor af sin trussel, men skånede folket for den ulykke, han havde truet med.

Så vendte Moses sig og gik ned ad bjerget med de to stentavler, hvor pagtens bud var indskrevet på begge sider. Tavlerne var Guds værk, og skriften var Guds egen skrift.

Da Moses og Josva var kommet et godt stykke ned af bjerget, kunne de høre råben og skrigen nede fra lejren. Forundret udbrød Josva: "Det lyder, som om der er krig i lejren!" Men Moses svarede: "Nej, det er hverken sejrsråb eller klageskrig over et nederlag. De synger lystige viser!"

Da de var kommet endnu tættere på, og Moses så, hvordan folk dansede om tyrekalven, blev han så overvældet af vrede, at han slyngede stentavlerne mod jorden, så de knustes ved foden af bjerget. Så tog han den tyrekalv, de havde lavet, og brændte den. Da metallet var afkølet, knuste han det til støv og smed det ud i bækken, som folket fik deres drikkevand fra.

Så vendte han sig mod Aron og sagde: "Hvad har folket gjort dig, siden du har ført dem ud i så stor en synd?" "Bliv ikke vred, Moses!" svarede Aron. "Du ved selv, hvordan folket griber enhver anledning til at gøre oprør. De sagde til mig: 'Moses førte os ud af Egypten, men nu er han åbenbart forsvundet. Kom og lav en gud til os, som kan føre os videre frem på vejen!' 'Godt,' svarede jeg, 'så bring mig jeres guldsmykker!' Det gjorde de, og jeg kastede smykkerne ind i ilden, og så kom der en guldkalv ud af det!"

Da Moses så, at Aron fuldstændig havde mistet kontrollen over folket, og at deres fjender ville ryste på hovedet af dem, hvis de så det, stillede han sig ved indgangen til lejren og råbte: "Alle dem af jer, som er på Herrens side, kom her over til mig!" Og alle levitterne kom over til ham.

Da sagde han til dem: "Herren, Israels Gud, siger: Tag jeres sværd og gå igennem lejren og dræb jeres landsmænd, som har gjort oprør." Det gjorde de, og den dag døde der omkring 3.000 mand. Moses sagde derefter til levitterne: "I dag har I indviet jer til tjeneste for Herren, fordi I adlød ham, også selv om det betød, at I måtte slå nogle af jeres egne brødre og sønner ihjel. Derfor skal I opleve stor velsignelse."

Næste dag sagde Moses til folket: "I har begået en frygtelig synd, men jeg vil gå tilbage til Herren på bjerget. Måske jeg kan opnå tilgivelse for jeres synd."

Så gik Moses tilbage til Herren og sagde: "Ak, Herre! Israels folk har begået en stor synd ved at lave sig en afgud af guld. Men vil du ikke nok alligevel tilgive dem deres store synd? Hvis ikke du vil, så slet mit navn fra den bog, du fører!"

"Den, som har syndet imod mig, vil jeg slette af min bog," svarede Herren. "Men gå du nu tilbage til folket og før dem til det sted, jeg har befalet. Min engel skal gå foran dig. Men når tiden er inde, vil jeg straffe folket for dets synd."

Og Herren sendte en plage over folket, fordi det havde fået Aron til at lave en tyrekalv.

(2 Mosebog 32)

Tegningerne er Martin Young's Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

Julie fra Sydvestjyllands Efterskole laver smykker med hjerte og mod til mere

Hun er 15 år, iværksætter og efterskoleelev. Med sin smykkevirksomhed støtter hun Scleroseforeningen, og på Sydvestjyllands Efterskole finder hun mod til nye skridt i tro og fællesskab.

I en alder af bare 15 år stod Julie, her sammen med programvært Jonas Madsen, foran Løverne og tv-kameraer i Løvens Hule – junior, hvor hun præsenterede sin egen smykkevirksomhed, 'smykker by jj'. Foto: Skærmprint fra DR's Løvens Hule – junior

Som 15-årig stod Julie foran Løverne og tv-kameraer i 'Løvens Hule – junior', hvor hun præsenterede sin egen smykkevirksomhed. Hun driver et brand med et stort hjerte, for hver gang hun sælger et smykke, støtter hun kampen mod sclerose – en sygdom, der har præget hendes familie tæt. Nu er Julie begyndt på Sydvestjyllands Efterskole, hvor hun forener iværksætteri, kreativitet, tro og fællesskab.

På Sydvestjyllands Efterskole summer livet af fællesskab. Nogle spiller brætspil i dagligstuen, andre jammer i musiklokalet, og på testbanen prøvekøres de reparerede biler. Midt i det hele finder eleverne også ro i stilletimen – en time til fordybelse og opladning.

Det er her, vi møder Julie. Hun er 15 år, kreativ og fuld af mod. Selvom hun kunne have valgt skolens krea-linje, valgte hun Dans og performance, fordi gymnastikken har fyldt hendes liv i 14 år.

I Løvens Hule – junior

Den 2. august 2025 stod Julie foran kameraerne i 'Løvens Hule – junior'. Her præsenterede hun sin virksomhed 'smykker by jj', hvor hun designer og sælger smykker. Men det er ikke kun en hobby – hver gang hun sælger et smykke, donerer hun 10 kroner til Scleroseforeningen.

"Min mor fik sclerose som 19-årig, og det har påvirket hele vores familie. Derfor var det naturligt at knytte min idé sammen med at støtte Scleroseforeningen," fortæller Julie.

Optagelserne var nervepirrende, men hendes historie rørte dommerne. Både Jasmin Lind og Cana Butterschön tilbød at blive hendes mentor. Julie valgte Jasmin: "Jeg har længe beundret hende, fordi hun ikke skjuler sin tro. Det var helt vildt, at hun tilbød sig."

Smykker på efterskolen

Efter tv-optrædenen fik Julie 400 nye følgere og 40 ordrer på to uger. Mange sendte personlige hilsner og opmuntringer, som hun bruger som motivation.

"Jeg hygger mig med smykkerne i stilletimen. Det er dejligt at være kreativ og få anerkendelse for mit arbejde," siger hun.

Tro og mod

Efterskoleopholdet er for Julie også en rejse i personlig udvikling. Hun vil gerne lære at hvile mere i sig selv og turde springe ud i nye udfordringer.

"Jeg synes, kerneværdien 'Mod til mere' er rigtig god. Jeg kan godt holde mig lidt tilbage, men på SE bliver man kastet ud i nye ting – og det giver mod," fortæller hun.

Troen fylder også meget i Julies liv: "Jeg håber at få kristne venner for livet. Når jeg læser i Bibelen, giver det mig ro. Og håbet om en dag at opleve min mor rask i himlen betyder meget for mig."

Drømmen

Hvad fremtiden bringer, er åbent. Julie drømmer om, at 'smykker by jj' vokser, så hun kan støtte Scleroseforeningen endnu mere. Samtidig overvejer hun at uddanne sig til sundhedsplejerske.

Uanset hvad er hendes historie et stærkt eksempel på, hvordan tro, mod og iværksætteri kan gå hånd i hånd – også i efterskolelivet.

Red.

Patrick Dorgu, der til daglig spiller i den engelske storklub Manchester United, har spillet syv kampe for det danske landshold.
Foto: Daykung/Shutterstock

"Jeg kan bruge Gud til alt, uanset om det går godt eller ikke"

Patrick Dorgu spiller for en af verdens største fodboldklubber, Manchester United, og så har han netop været med det danske landshold i de seneste to kvalifikationskampe til VM – hvor han i øvrigt var ganske få centimeter fra at score sit andet mål på landsholdet, men stolpen stod i vejen, og i stedet fik Rasmus Højlund et mål mere til samlingen.

Patrick Dorgu fik sin debut på det danske landshold den 5. september 2024, og 47 sekunder senere havde han scoret sit første mål for landsholdet. I sig selv en utrolig fortælling, hvis man er til den slags.

Efter kampen var Patrick Dorgu da også den helt store historie, og det var derfor også et godt scoop, da en TV2-reporter fangede Patrick Dorgus forældre til et interview kort efter slutfløjt. Her stod Patrick Dorgus forældre, der er kommet til Danmark fra Nigeria, med to store smil, og Patrick Dorgus far i øvrigt med to lige så store kors på halsen og på brystet. Det ene af sølv, det andet af træ.

De to stolte forældre takkede Danmark, og så takkede de ikke mindst Gud. Patrick Dorgus mor indledte interviewet med at sige:

"For det første takker jeg Gud for alt. For det er ham, der gør alt muligt."

Patrick Dorgus far tilføjede i slutningen af interviewet, at han havde bedt Gud, om at det måtte gå godt. Værsgo, fodbolddanmark, et stk. frimodigt vidnesbyrd i bedste sendetid.

"Gud er en stor del af mit liv"

Patrick Dorgu, der er 20 år, har også selv valgt at fortælle åbent om sin tro. Senest har han gjort det i et interview med DR, hvor han fortæller, at troen er en vigtig del af hans liv.

"Jeg beder så meget, jeg kan, og jeg går i kirke, så meget jeg kan. For mig er Gud en stor del af mit liv, og det har det altid været. Jeg prøver at få troen ind i mit liv så meget som muligt," siger Patrick Dorgu til DR Sporten.

Usædvanlig kvartet i kirken

Patrick Dorgu fortæller også, at han ikke var det eneste fodboldtalent, der kom i kirke i Husum, da han var barn. Udover Patrick Dorgu var yderligere tre fodboldspillere faste gæster i kirken i Husum, nemlig William Osula, der i dag spiller i Newcastle i Premier League i England, Chidozie Obi, der spiller i Manchester United sammen med Patrick Dorgu, og Tochi Chukwuani, der spiller i den østrigske storklub Sturm Graz.

Et særligt mellemnavn

Patrick Dorgu fortæller, at han altid har sin bibel med sig rundt, men at han lige i øjeblikket ikke har fundet en kirke i England, som han kommer i.

På spørgsmålet om, hvorvidt han har endnu mere brug for Gud, når det ikke går så godt på fodboldbanen, som det var tilfældet for Manchester United i sidste sæson, svarer Patrick Dorgu:

"Jeg kan bruge Gud til alt, uanset om det går godt eller ikke. Jeg kan takke ham, for at det går godt, eller bede til, at det bliver bedre. Så jeg bruger ham i alle situationer."

Patrick Dorgus mellemnavn Chinazaekpere betyder i øvrigt "Gud besvarer bønner" på sproget igbo, der tales i forældrenes fødeland, Nigeria.

Simon

KLUMME

Læs ikke videre…

Nå, det gjorde du så alligvel. Der stod ellers, du ikke skulle, så hvorfor gjorde du det?

Jo, det gjorde du, fordi det er dét, vi mennesker gør!

Vi véd, at der er ting, som vi ikke må gøre, og ting, vi ikke burde gøre, men alligvel gør vi det

Prøv at sig til et barn: "Spis ikke det chokolade." Og prøv så at gå…

Så er der gode chancer for, at barnet spiser chokoladen på et tidspunkt.

Paulus sætter ord på det i Romerbrevet 7,19:

"Det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke, men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg."

Sådan siger Paulus om sig selv.

Det viser os, at ingen er perfekte.

At vi fejler, er ikke en undskyldning for at gøre, hvad vi vil. Det er ikke et fripas til at lade stå til eller en billet til med vilje at begå fejl mod sig selv eller andre.

Måske du selv kender til, at man har besluttet sig for, at man vil begynde at spise sundere. Man formår at fylde kosten med grøntsager og gode intentioner. Alligevel står man på et tidspunkt med en kiks i hånden.

Det var jo bare én kiks. Så er det vel okay?

Og selvom her kun er tale om en kiks, så er det billedet på vores egen retfærdiggørelse. Det er okay, for det var bare en kiks. Og sådan bliver vi ved: Det er okay, fordi…

Det er en påmindelse om, at vi har brug for tilgivelse og frelse. For vi VIL fejle.

Vi har brug for Jesus. Jesus er vores redning.

Han bærer alt det, vi ikke selv kan bære. Han tog den store skyld, så vi kan få tilgivelsen.

Så når vi falder – og det gør vi – så handler det ikke om at slå sig selv oven i hovedet, men om at tage imod nåden. Og vide, at man har brug for den.

"Min nåde er dig nok, for min magt udøves i magtesløshed." (2. Korintherbrev 12,9)

Du læste videre på denne klumme, selv om der stod du ikke skulle. Men ved du hvad? Det gør ikke noget.

For vi er alle i samme båd: som mennesker, der fejler. Mennesker, der netop har brug for Jesus.

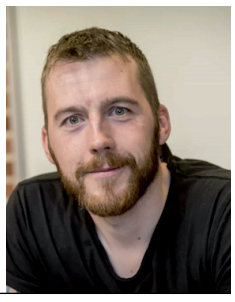

Af Allan Wiinberg

Få Udfordringen leveret gratis hver weekend i to måneder - og få samtidig fuld digital adgang

Tilbuddet er helt uforpligtende og stopper automatisk, når de to måneder er gået, medmindre du ønsker at fortsætte.
Læs mere på udfordringen.dk/tilbud eller scan QR-koden *

** Tilbuddet gælder kun nye abonnenter og til adresser i Danmark*

Bibelen på hverdagsdansk

To flotte udgaver af Bibelen på hverdagsdansk med et større format og større skrift, hvilket letter læsningen.
Mål: 210 x 145 mm
Vælg mellem design 'TEEN' eller 'Brun med torne'

Bestil på Hosianna.dk eller tlf. 7456 2202